Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 343 — ՈՒՐԲԱԹ 22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1885 — (Ն. Տ.) 6 ՄԱՐՏ 1885 — 19 ՁԷՄԱԶԻԻԼ ԷՎՎԷԼ 1320

40 ՓԱՐԱ

ԳԱՅՄԱՆԷ

Լրանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 դրուշ՝ երկու անգամի համար 2 դրուշ է. ուրիշ անդամներու համար զատ սակարկութիւն կրնայ։

Օրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել՝

«Առ խմբագրութիւնս ԱՐԵՒԵԼՔ օրագրի»

ԹՈՒՂԹԱԳՐԱՏՈՒՆ՝ Գալաթիա, Նորատունկեան խան։

Իսկ գաւառներէն հետեւեալ հասցէին՝

{ Կալաղարա } خانده نوراونکیان درعلیه ده‌غله‌سی

غزته‌سی اداره‌سنه

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY, Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տարի	Հարիւր	Տարեկան	գահերկան	տարեմտ 200
»	»	վեցամսեայ	»	» 100
»	»	եռամսեայ	»	» 50
Դուրս տալս հասցէ և տեղական թերթ տարով տարեկան				» 240
Դուրս տալս հասցէ և տեղական թերթ տարով վեցամսեայ				» 120
Օտար երկիրներու տարեկան				 56
» »	վեցամսեայ		»	 28

Դուրս ղրկուած լրագրոյն համար՝ տարեկան տերունութեան վրայ է։

Խմբագրութեան ղրկուած ձեռագրեր կամ գրութիւններ չ'տրուիր։

Ծանուցմունք կընդունուին ԻՍԴԷՐՆ ԷՃԷՆՍԻ գործակալութեան ձեռամբ, Բարաքէօյ, Տէյիրմէն խան

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՈՒՐԲԱԹ 22 ՓԵՏՐՈՒԱՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵՍԻ ՓՈԽԱՐՔԱՆԳԱԿԱՆ ԳԱՂՈՒԱԾ

ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ ՊԵՐԼԻՆԻ

Պերլինի Դեսպանախորհուրդն իւր նիստերը փակեց վերջ. 26ին։ Բոլոր ներկայացեալ Տէրութիւնք ստորագրեցին տրուած որոշումներն ամփոփող Դաշնագիրն, և ի գիմաց Բոնկոյի Ընկերակցութեան, ստորագրեց Սգբրաուխ գնդապետը։ Դեսպանախորհրդոյն աշխատութեանց հիմնագիրն երեք կէտեր կը պարունակէր։ Առաջինը կը վերաբերէր Բոնկոյի գետին և երկրին վրայ վաճառականութեան ու նաւարկութեան ազատութեան։ Վաճառականութեան ազատութիւնն ապահովեցաւ՝ որոշելով թէ Բոնկոյի երկրին և ծովեզրին մէկ որոշեալ մասին վրայ մաքս չառնուի ներածեալ վաճառքներէն։ Միայն արտածեալ բերքերէն թեթեւ մաքս մը պիտի կրնայ առնուիլ։ Հարաւային Ափրիկէի այս մասը միանգամայն չբռէ երկիր հռչակեցաւ։ Վաճառականութեան ազատութեան մասին Դեսպանախորհրդոյն որոշումնք պիտի գործադրին ձեռամբ միջազգային հնայուն յանձնաժողովոյ մը։

Երկրորդ կէտը կը վերաբերէր Նիկէր գետին վրայ նաւարկութեան ազատութեան։ Ֆրանսա և Անգլիա միայն տէր են այս գետի եզերաց. ուստի միջազգային ծանձնաժողով չդրուեցաւ, և իւրաքանչիւր Տերութեան յանձնուեցաւ գործադրել իւր մասին վերաբերեալ որոշումներն։

Երրորդ կէտն էր որոշել այն պայմաններ ու ձեւակերպութիւններ զրսի տերութիւն մը պարտի կատարել՝ Ափրիկէի մէջ անտեր հող մը գրաւած ատեն։ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ միջեւ իրաւախոհութիւն մը տեղի ունենալով, որոշուեցաւ որ, գրաւեալ հողին սահմանները ծովեզրին վրայ նշանակիլ յեսոյ, գրաւող տերութիւնը պաշտօնապէս ծանուցանէ միւս տերութեանց։

Այս երեք հիմնական կէտերու վրայ գիւրաւ համաձայնութիւն գոյացաւ լիազօրաց մէջ, և Պերլինի Դեսպանախորհուրդն ի վաղուց վերջացած էր, եթէ երկար բանակցութիւնք տեղի ունեցած չլնէին վան ճանչման Ափրիկէի Միջազգային Ընկերակցութեան, որ ընդդէմ հողեր գրաւած ունի Բոնկոյի վրայ, և իբրեւ նոր Պետութիւն մը կազմակերպութիւն կը ստանայ։ Բոնկոյի նոր Պետութիւնն առանց դժուարութեան ճանչցան այն ամէն տէրութիւնք որք վեհապետական իրաւունքներ չունին Բոնկոյի կողմերը. բայց որովհետեւ նոյն կողմեր Ֆրանսա և Բորդուիալ եւս հողեր ունին, անոնց հետ բանակցութիւնք աւելի դժուար եղան։ Նախ Ֆրանսա համաձայնեցաւ Ընկերակցութեան հետ։ Ափրիկէի արեւմտեան–հարաւային կողմն իբրեւ ֆրանսական ստացուածք սահմանուած հողին տարածութիւնն է 500,000 հազարամէջ, գրէթէ Ֆրանսայի ամբողջ տարածութեան չափ։ Միջնորդութեամբ Բարիզի կառավարութեան, Բորդուիալ եւս կարգադրութիւն մը կնքեց Ընկերակցութեան հետ։ Ափրիկեան Ընկերակցութիւնն այսօր պաշտօնապէս ճանչուած է բոլոր տերութիւններէն իբրեւ Վեհապետ Բոնկոյի Նորակազմ Պետութեան, որ ունի Ֆրանսայի կիսուն չափ տարածութիւն, Նեզոսի չափ ընդարձակ գետի մը երկու եզերաց վրայ։ Ափրիկէի հարաւակողմն այսպիսի նոր Պետութեան մը հաստատումն է ստուգիւ կարեւորագոյն գործ Պերլինի Դեսպանախորհրդոյն, որ պատմական կարեւորութիւն մը պիտի ստանայ, թէեւ Արեւելցւոցս համար մեծ նշանակութիւն չունենայ։

* *

ՊԱՐՍԱՒՈՆԱՑ ԲՈՒԼԷՆ ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՊԱՀՈՒՆ ԺՈՂՈՎՈՅՆ ԸՆԴՈՒՑԱԾ ՏԵՍԱՐԱՆՆ

Երեկի թղթաբերով առնուած անգլիական լրագրէ մեզ կը բերեն Պարսաւանաց Բուլէն վրայ վիճաբանութեան վերջին մասը։ Լորտերու ժողովոյն մէջ Լորտ Սոլիսպըրի առաւել սաստիկ ոճով պարսաւ առաջարկեց, և ի պաշտպանութիւն իւր առաջարկութեան արտասանած ճառին մէջ, քան զՍբը Սթաֆորտ Նորթ.քոդ չատ աւելի խստութեամբ դատեց և դատապարտեց Պ. Կլատսդոնի Նախարարութեան արտաքին աշխարհավարութեան սխալները։ Լորտերը 68ի դէմ 189 քուէով պարսաւեցին Նախարարութեան ընթացքն և թէպէտ Լորտերուն քուէն վճռողական նշանակութիւն չունենայ, դիտելի էր որ 8 ազատական Լորտեր Պահպանողականաց հետ քուէ տուին։—Երեսփոխանաց ժողովոյն մէջ, թէպէտ Նախարարական բանախօսութիւնք իրարու յաջորդեցին ի պատասխան ընդդիմադիր Երեսփոխանաց ճառերուն, Նախարարութիւնը չուզեց Պ. Կոչրնի պահանջած բացայայտ աշխարհավարութիւնը դնել ապագային համար։—Վիճաբանութիւնն յոյժ երկարեցաւ, և հազիւ վերջացաւ ուրբաթ դիշեր, ժամ 7—8ին, յորժամ քուէարկութիւնը տեղի ունեցաւ սաստիկ և ընդհանուր յուզման մէջ։ Թայմս նոյն առաւօտուն ծանուցած էր թէ «քուէարկութեան արդիւնքն անստոյգ կը մնայ»։ Բայսնի չէր թէ Նախարարութիւնն յաղթակա՞ն թէ պարտեալ դուրս պիտի ելնէր վճռական մարտէն։ Թէեւ Պահպանողականաց յարձակումը տկար եղած էր, բայց ա՛նչափ անկախ Ազատականներ Նախարարութեան դէմ խօսած էին, որ Պ. Կլատսդոն իւր հետեւողաց իսկ դասալքութեամբ վերջին ժամուն կրնար մատնուիլ։ Պահպանողական և Ազատական կուսակցութեանց Խաբողներն, այսինքն՝ կուսակցական կարգապահութեան վրայ հսկելու պաշտօնով կարգեալ Երեսփոխաններն, իրենց բոլոր գործակալներն յոգնեցուցած էին ի ժողով բերել տալով ամէնէն յետամնաց, ամէնէն զգաղեալ Երեսփոխաններն իսկ։ Ո՛չ մէկ պահպանողական Երեսփոխան բացակայ էր, ի բաց առեալ զԼորտ Ռանտոլֆ Չըրչիլ երիտասարդ և կրակոտ Երեսփոխան, որ Հնդկաստանի մէջ պտոյտ մը կ'ընէ այս միջոցիս, անձամբ սերտելով երկիրն և իւր ընդդիմիներ։ Ազատականներն ևս ըստ կարի համախմբած էին իրենց բոլոր ոյժերը, թէեւ կամաւ ձեռնպահ մնացող Երեսփոխանները չէին կրնար բբառնադատել։ Ժողովականին, որ հին և նեղ չենք մ'է բաղդատմամբ ուրիշ եւրոպական Խորհրդարանաց, լցուած էր 600ի չափ Երեսփոխան.ք ներկայ էին։ Ունկնդրաց յատկացեալ վայրերը նմանապէս լի էին, հակառակ վերջին սեղմիչ տնօրինութեանց։— Երբ Ասենապետն հռչակեց թէ քուէարկութեան ժամն եկած է, Սբը Սդաֆորտ Նորթ.քոդի առաջարկութեան հաւանող Երեսփոխան.ք ձախակողմեան սրահը գընացին, և Կլատսդոնի կուսակից.ք՝ աջակողմեան սրահը։ Բառնէլեան.ք իրենց տեղէն չէին շարժեր։ Երբ ժողովատեղւոյն մէջ գրէթէ մարդ չմնաց, Բառնէլեան.ք ոտք ելան, և խմբովին գնացին ձախակողմեան սրահն, այսու մասնաւոր նշանակութիւն մը տալով իրենց հակակառավարական ընթացքին։

Երեսփոխան.ք քուէարկութեան սրահին մէջ իրենց քուէն տալէ յետոյ, դռները բացուեցան, և ժողովատեղին խուժեցին՝ արդիւնքն իմանալու անհամբերութեամբ։ Ո՞ր կողմն յաղթած էր։ Երկու սրահները մտնող Երեսփոխանաց թիւերն ա՛նչափ հաւասար կ'երեւէին, որ ամէն ինչ անստուգութեան և սիրտերը խորին անձկութեան մէջ էին։ Եւ ահա՛ ժողովոյն պաշտօնեայներէն մին, որ քուէարկուց թիւերն ստանալու պաշտօն ունի, կը մօտենայ Լորտ Կրոսվէնորի և նմա կը յանձնէ քուէարկութեան թուղթն։—Առաջին նշան թէ Նախարարական.ք մեծամասնութիւն են. զի քուէարկութեան թուղթը ժողովոյն պաշտօնէին կողմէ ո՛ր կուսակցութեան ներկայացուցչին յանձնուի, մեծամասնութիւնն ա՛ն կուսակցութեան կողմն է, և Լորտ Կրոսվէնորը ազատական է։ Այս արդիւնք կ'ողջունուի Նախարարականաց կողմէ ջերմ և երկար ծափահարութեամբ։ Պահպանողականք լուռ կը կենան։— Բայց քանի՞ քուէով Նախարարութիւնը մեծամասնութիւն շահած է։ Լռութիւնը կը վերահաստատուի, և թիւերը կը կարդացուին։ «288 ի նպաստ Սբը Նորթ.քոդի, 302 ընդդէմ. մեծամասնութիւն ընդդէմ 14»։ Մեծամասնութեան այս խոնարհագոյն թիւն իմանալուն պէս, Պահպանողական.ք աւելի սաստիկ ծափահարութեամբ կը յայտնեն իրենց գոհունակութիւն, և այս անգամ Ազատական.ք կը լռեն. զի ստուգիւ պարտութիւն մը կրած էրնախարարութիւնը, բարոյական՝ թէեւ ո՛չ օրինական՝ պարտութիւն։

* *

Ի նպաստ Նախարարութեան քուէարկող 302 Երեսփոխաններէն էին. 290 Ազատական.ք և 12 Զափաւոր Ինքնավարական.ք Իռլանտայի։

Փոքրամասնութիւնը կը բաղկանար 232 Պահպանողականներէ, 42 Բառնէլեան Ինքնավարականներէ և 14 Ազատականներէ։

Ընդդէմ Նախարարութեան քուէարկած էին Պ. Պ. Կոչրն, Ֆոսթըր, Ճոզեֆ Բոուլն, Բուրդնի և այլ Անկախ Ազատականներ։

18 Երեսփոխաններ բացակայ էին ժողովէն։

Սբը Սդաֆորդ Նորթ.քոդ 1884 փետր. 12ին պարսաւանաց քուէ առաջարկած էր Պ. Կլատսդոնի Նախարարութեան եգիպտական աշխարհավարութեան դէմ։ Այս առաջարկ մերժուած էր 262ի դէմ 311 քուէով. մեծամասնութիւն 49 քուէ.

Պահպանողական կուսակցութեան ուրիշ մէկ գլխաւոր անդամը, Սբը Միքայէլ Հիքս Պէչ, Նոյն տարւոյ մայիս 12ին պարսաւ առաջարկած էր, որ մերժուած էր 275ի դէմ 303 քուէով.—մեծամասնութիւն 28 քուէ։

Վերջապէս, Պահպանողականաց երրորդ համիմաստ առաջարկը կը մերժուի 288ի դէմ 302 քուէով.—մեծամասնութիւն 14 քուէ միայն։

Ինչպէս կ'երեւի, իւրաքանչիւր քուէարկութեան կիսովին կը նուազի Նախարարական մեծամասնութիւնը։ Ծանուցեալ խնդիրն ա՛ռաջի աւելի անեպատ երեւոյթ մը ստանայ, Նախարարութիւնն ա՛յնչափ կը տկարանայ Խորհրդարանին մէջ։

Լոնտոնի մամլոյն կարծիքն ընդհանրապէս սա է թէ Նախարարութիւնը բարոյական ծանր դաս մը ստացած է, որ յոյժ կը նուազեցնէ իւր ազդեցութիւն ու հեղինակութիւն խորհրդարանին ու երկրին մէջ. ուստի, Պ. Կլատսդոնի Նախարարութեան օրերն համարուած են։ Եթէ չհրաժարի, պիտի պարտաւորի փոփոխել Խորհրդարանին լուծումը։

* *

Ուրբաթ գիշերուան քուէարկութեան վրայ, Պ. Կլատսդոն իւր պաշտօնակիցներն ի նիստ հրաւիրեց հետեւեալ առաւօտուն։ Երկար Խորհրդակցութենէ յետոյ, Նախարարք, նը-կատելով թէ Բառնէլեան Երեսփոխան.ք խմբովին ի նպաստ Սբը Ս. Նորթ.քոդի առաջարկին քուէ տուած էին, ըստ որում իրենց սովորութիւնն է միշտ Նախարարութեան դէմ քուէարկել, և նկատելով թէ, իռլանտական տարրն ի բաց առեալ, Նախարարութիւնք բաւական մեծամասնութիւն մը միշտ ունի ժողովոյն մէջ, որոշած են պաշտօնի վրայ մնալ։

* *

ԳԵՐՄԱՆԻԱ. Գերմանիոյ դատական նախարարութիւնը Դաշնակցային Խորհրդոյն ներկայեց օրինական ծրագիր մը, որ կը փոփոխէ Եղեռնային դատավարութեան օրէնքն, ի մասին երդուեալ դատաւորաց։ Գոհացում տալու համար բազմաթիւ գանգատներու, զորս կ'ուղղէին իրենց երդուեալ պաշտօնի վարել կոչուած զբաղեալ քաղաքացիներ, Նախարարական ծրագիրն երդուելոց թիւը 12էն 6ի կ'իջեցնէ։ Հանրային կարծիքը գէշ ընդունելութիւն կ'ընէ այս ծրագրոյ, որ կը վերադրուի ո՛չ այնչափ զբաղեալ քաղաքացիներ, Նախարարական ծրագիրն երդուելոց թիւը 12էն 6ի կ'իջեցնէ։ Հանրային կարծիքը գէշ ընդունելութիւն կ'ընէ այս ծրագրոյ, որ կը վերադրուի ո՛չ այնչափ զբաղեալ քաղաքացիներ, որչափ օր մը երդուեալ դատաւորաց դրութիւնն իսկ ջնջելու դիտաւորութեան։ Դիտել կը տրուի նաև թէ երդուելոց թուոյն նուազեցուցմամբ, անձնական ազդեցութեան կշիռն պիտի աւելնայ և անկողմնակալութեան երաշխաւորութիւնը պիտի անհետանայ։ Յարդ յանցաւորութեան վճիռ չէր կրնար տրուիլ բայց եթէ 4ի դէմ 8 քուէով. մինչ ըստ նոր ծրագրոյն 2ի դէմ 4 ձայնիւ պիտի արտասանուի երդուելոց վճիռը։ Կ'երեւի թէ գերման կառավարութիւնը դատական օրէնսդրութեան մէջ եւս յեղափոխական շարժում մ'ընելու կէտին վրայ կը գտնուի։

* *

ՏՐԻՊՈԼԻՍ. Բարիզէ կը հեռագրուի առ Բրայ Զայրոնդ թէ Կրեսէ կղզոյն մէջ կան 8,000 օսմ. զօրք, զորս Բ. Դուռն ի Հարկին կարող է ղրկել ի Տրիպոլիս։

* *

ԹՈՒՐԲԻՆ ԵՒ ԻՏԱԼԻՆ. Թուրքրոյն Վիէննայի թղթակիցը կը հեռագրէ թէ Թուրքիոյ և Իտալիոյ միջեւ բանակցութիւնք տեղի կ'ունենան, որք կ'երեւի թէ յաջող արդիւնք պիտի տան, և համաձայնութիւն պիտի գոյանայ կնճռոտ խնդրոյն վրայ, զոր յարուցած էին վերջերս իտալական ինչ ինչ ձեռնարկութիւնք։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԲՈՒՄԷԼԻ. Կ. Պոլսէ կը հեռագրուի առ Բորէ-Քանոն Բուլէրէ թէ Բ. Դուռն խնացուցած է Արեւելեան Բումէլիի կուսակալ Կալրիվ փաշայի թէ չի վաւերացներ Պուլկարիոյ և Արեւելեան Բումէլիի միջեւ կնքեալ մաքսային պայմանագիրն, որ բռնաբարում մ'է Կայսերական կառավարութեան իրաւանց։

ԱՆԵՇԽԱՆԱԿԱՆՔ. Զուլցերիա, Եւրոպոյ մէջ Անիշխանականաց վերջին ամենէն ապահով ապաստանարանն, ինք ևս կը պարտաւորի խստութիւն ցոյց տալ իւր այս անհանդարտ և անհանգստացուցիչ հիւրերուն։ Գերմնի մէջ ձերբակալուած են այս օրերս 23 Անիշխանականներ, մեծագոյն մասամբ օտարազգի, որք հրապարակաւ պիտի դատուին Դաշնակցային Եղեռնական Ատենին առջեւ։ Այս չարագործք, ի մէջ այլոց, Զուլցերիոյ Դաշնակցային պալատն օդն հանելու դաւ մը նիւթած են։

ԴԱՂԹՕՆԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՆԳԼԻԱՅԻՈՅ. 1884 տարւոյն մէջ Անգլիոյէն դաղթողներու պաշտօնական վիճակագիրն հրատարակեցաւ։ Անգլիայէն, Իռլանդայէն և Սկովտիայէն դաղթած են նոյն տարին 303,901 անձինք, այսինքն՝ բաղդատմամբ 1883 տարւոյ՝ 93,256 անձինք նուազ։

ԲՈԼՈՆԻԱ. Կուսակալ Կուրքօ զօրավարն արտօնութիւն տուաւ Բոլոնիոյ մէջ բնակեալ Գերմանաց, հանդանակութիւններ կատարելու, որոց նպատակն է՝ նուէր մը ղրկել առ Իշխան Պիզմարք, իւր ծննդեան տարեդարձին առթիւ։

ՄԻԱՑ. ՆԱՀԱՆԳԲ. Ուաշինկտոնէ կը հեռագրուի թէ փետր. 26էն 27ի գիշերուան մէջ հրդեհ մը տեղի ունենալով հրոյ ճարակ եղած է ազգային թատրոնը։ Վնասը կը հաշուի 150,000 տոլար։

ԱՂԵՏԱԼԻՑ ՓՈՐՁ. Փետր. 20ին, ի Շէպրիհէս (Անգլիա), թնդանօթաձգութեան վարժարանին մէջ, մինչ փորձեր կը կատարուէին, ռումբ մը պայթեցաւ, սոսկալի հետեւանօք։ Թնդանօթաձիգ մը զարնուեցաւ մեռաւ անմիջապէս։ Դարձին հրամանատար գնդապետ Ֆօքս, նաև գնդապետ Լայնս, հարիւրապետ Ատամ և ուրիշ մի քանի սպայք և զինուորք սարսափելի կերպիւ վիրաւորեցան։ [illegible] պայ մը. հետեւեալ օրն ալ երկու գնդապետները զոհ գնացին աղետալի փորձին։

* *

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ. Հունգարիոյ Խորհրդարանն Անգլիոյ Խորհրդարանին վրայ ձեւուած է։ Բայց Հունգարիոյ Վերին Խորհրդարանին մէջ ազնուական գերդաստանաց բոլոր արու անդամք իրաւունք ունին բազմելու, մինչ Անգլիոյ մէջ մէն մի ազնուական գերդաստանը գլուխը միայն կը բազմի։ Այս պատճառաւ Հունգարիոյ Վերին Խորհրդարանն ունի 800է աւելի անդամ։ Ազնուականութեան այս առանձնաշնորհումները սեղմելու և Վերին Խորհրդարանին նոր դաղափարաց աւելի համաձայն կազմութիւն տալու համար, Հունգարիոյ նախարարապետ Պ. Թիսա ծրագիր մը յօրինած է, որ այժմ կը վիճաբանուի Վերին Խորհրդարանին մէջ, արդէն Ստորին Խորհրդարանին կամ Երեսփոխանութեան հա-

---

—= 16 =—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒ. ՎԷՐՆ

ԿՐԱՆԹ ՆԱՒԱՊԵՏԻՆ ՈՐԴԻՔՆ

ԳԼՈՒԽ Թ.

ՄԱՃԷԼԱՆԻ ՆԵՂՈՒՑԸ

Այսպէս ուղեւորութիւնն առանց դժուարութեան կը կատարուէր։ Ամէն օր յուսալից էր։ Կրանթ նաւապետը գանելու այս ձեռնարկի մէջ կը թուէր թէ հաւանականութեանց դուսարն օրքան զոր կը մեծնար։ Տընֆանի մէջ ամէնէն աւելի քաջայոյս եղողը նաւապետն էր։ Բայց իւր վստահութեան դիմաւոր շարժառիթն էր զօրիորդ Մարի երջանիկ և մխիթարեալ տեսնելու փափաքը։ Մասնաւոր համակրութիւն մ'զգացած էր այդ մանկամարդուհւոյն վրայ, և ա՛նչափ լաւ ծածկեց զայս զգացում, որ իրմէ և Մարի Կրանթէ զատ ամէն մարդ նշմարեց Տընֆանի մէջ։

Իսկ դիտնական աշխարհագրին, հարաւային կիսագունտին ամէնէն երջանիկ մարդն էր թերեւս։ Իւր օրերը կ'անցուցանէր քարտէսներ քննելով, որոնք ծածկած էր քառակուսիին սեղանն, և այս պատճառաւ ամէն օր վիճաբանութիւն կար Պ. Օլլինէթի հետ, որ չէր կրնար սեղանին սպասները չարել։ Բայց դուռնակին հիւրերուն ամէնէն լաւ բականէլի կողմն էին, ի բաց առեալ հաղարապետն, որու առջև բնաւ կարեւորութիւն չունէին աշխարհագրական խնդիրները, մանաւանդ ճաշի ժամանակ։ Ասկէ զատ, Բականէլ, երկրորդ նաւապետին սենտուկներուն մէջէն շատ մը գիրքեր գտնելով, որոց շատին հատորները պակաս էին, եւ անոնց մէջ քանի մ'սպանիական գործեր, որոշեց ուսնիլ սպանիերէն լեզուն, զոր ոչ ոք գիտէր շրջանաւին մէջ։ Այսու պիտի դիւրանային իւր խուզարկութիւնք Շիլիի ցամաք երկրին մէջ։ Իւր բարմաներզուական արտաքրութեանց շնորհիւ կը յուսար դիւրապէս խօսիլ զայս նոր լեզու՝ երբոր հասնէր ի Բոնէրէսոն։ Ուստի մեզի եռանդեամբ կ'ուսնէր զայն, եւ անդադար այլասեր բառեր ու խօսքեր կը մրմնջէր ինքնիրեն։

Իւր պարապոյ ժամուց մէջ չէր մոռնար գործնական կրթութիւն մը տալ Ռոպէրթ պատանեակին, և Տընֆանի երթալիք ծովեզերաց պատմութիւնը կը սովրեցնէր նմա։

Մեսոտեմբեր 10 ին, լայնութեան 5° 37′ և երկայնութեան 31° 15′ աստիճաններուն տակ կը գտնուէին։ Այն օր, Կլենարվան բան մը սովրեցաւ, զոր աւելի հմուտ մարդիկ չեն գիտեր հաւանականաբար։ Բականէլ՝ Ամերիկայի պատմութիւնը կ'ընէր, եւ մեծ նաւարկուաց վրայ ճառելով, որոց ճանրուն կը հետեւէր յայնժամ Տընֆան, խօսքը Բրիտանիոր Կոլմբոսի՞ վրայ բերաւ, և աւարտեց ըսելով թէ այդ հռչակաւոր ձենովացին մեռած էր՝ առանց գիտնալու թէ նոր աշխարհ մը գտած էր։

Ռենկիդիրք միաձայն բողոքեցին։ Բականէլ պնդեց իւր ըսածին վրայ։

— Ամենասոյգ է այս բան, ըսաւ։ Ես չեմ ուզեր նուազեցնել Կոլմբոսի փառքը, բայց այս իրողութիւն հաստատեալ ճշմարտութիւն մ'է։ Տասն և հինգերորդ դարուն վերջն՝ ամէն ոք միակ մտահոգութիւն մ'ունէր. Ասիոյ հետ հաղորդակցութիւնները դիւրացնել և Արեւմտեան ուղիներով զԱրեւելք փնտռել։ Միով բանիւ, «բոլիճայից երկիրն» երթալ համառօտագոյն ճանրով։ Զայս փորձեց Կոլմբոս։ Զորս ուղեւորութիւն ըրաւ։ Քսանայի, Հոնտուրասի, Մոսքիթոսի, Նիքարակուայի, Վէրակուսի, Քոսթարիքայի, Բանամայի Ամերիկեան ծովակներն հասաւ, բայց զանոնք Ճարոնի և Զինասանի երկիրներ կարծեց, և մեռաւ՝ առանց գիտնալու Ամերիկայի գոյութիւնն, որում և ոչ իսկ պիտի կասկիր զիւր անուն։

— Կ'ուզեմ հաւատալ ձեզ, սիրելիդ իմ Բականէլ, պատասխանեց Կլենարվան, սակայն ներեցէք ինձ որ զարմանամ և հարցնեմ ձեզ թէ ո՞յք են այն նաւարկուք, որք ճշմարտութիւնքն ճանչեցին Կոլմբոսի գիւտերուն վրայ։

Իւր յաջորդներն, Օյէտա, որ արդէն ուղեկից եղած էր նմա, ինչպէս նաեւ Վինսէն Բինոն, Վէսպիւսէ, Մէնտոզա, Պատիտա, Բարրալ, Սոլիս, Պալտուա։ Այս նաւարկուք Ամերիկայի արեւելեան ծովեզերքը պտրտեցան, սահմաններ գծեցին և դէպի հարաւ իջան, նոքա եւս քշուելով այն հասանքէն, որ մեզ կը քշէ այժմ, երեք հարիւր վաթսուն տարի յետոյ։ Տեսէք բարեկա՛մք, մեք ալ Հասարակածը կըտրեցինք նոյն այն տեղն՝ ուստից Բինոն անցաւ ատան և հինգերորդ դարուն վերջին տարւոյն մէջ, և կը մտնենք հարաւային լայնութեան ութերորդ աստիճանին, որոյ ներքեւ Պրեզիլիոյ ցամաք երկիրն ելաւ նա։ Տարի մը յետոյ Բասրալ Բորթուկէզ մինչեւ Սէկուրոյ նաւահանգիստն իջաւ։ Յետոյ Վէսպուսէ, 1502 ին, իւր երրորդ արշաւանաց մէջ աւելի հեռի գնաց դէպի հարաւ։ 1508 ին, Վինսէն Բինոն և Սոլիս ընկերացան ամերիկեան ծովեզերներն երթալ հետազօտելու համար, և 1514ին՝ Սոլիս՝ Բիոյ Բլանգայի գետաբերանը գտաւ, ուր կերուցաւ տեղացիներէն, Մաճէլլանի թողլով ցամաք երկրին շուրջը դառնալու փառքն։ Այս մեծ նաւարկու 1519ին ճանրայ ելաւ հինգ նաւով, Բոմբայիոյ ծովեզերքէն անցաւ, Տէկիսէ և Սան-Ֆիլիան նաւահանգիստները գտաւ, վերջնոյն մէջ երկար դադար մ'ընաւ, լայնութեան յիսուն ու երկու աստիճանին տակ Մեսասան–Հաղար–Կոյսերուն նեղուցը գտաւ, որ ասա իւր անունը պիտի կրէր, և 1520 Նոյեմբեր 28ին Խաղաղական Ովկիանոս մտաւ։ Ա՜հ, արդեօք ո՞րչափ ուրախացաւ և ո՞րչափ յուզեցաւ սիրտն՝ երբոր նոր ծովու մը ցոլացումն տեսաւ հորիզոնին վրայ, արեւուն ճառագայթից ներքեւ։

— Այո՛, Պ. Բականէլ, գոչեց Ռոպէրթ Կրանթ, խանդավառելով աշխարհագրին խօսքերէն, անդ կ'ուզի դտնուի՛լ։

— Ես ալ, տղա՛ս, ձեռքէ չէի փախցներ այդպիսի առիթ մը, եթէ երկինք երեք հարիւր տարի առաջ ծնուցանէր զիս։

— Յաւարի բան կը լինէր մեզ համար, Պարո՛ն Բականէլ, պատասխանեց տիկին Էլենա, վասն զի այժմ Տընֆանի դուռնակին վրայ չպիտի կրնայիք գտնուիլ այդ պատճառութիւնը մեզ ընելու համար։

—Իմ տեղս ուրիշ մը կը պատմէր, տիկին, և կ'աւելցնէր թէ Արեւմտեան ծովեզերաց հետազօտութիւնը Բիրարէ եղբարց արդիւնքն է։ Այս խիզախ արիածանիրը մեծ հիմնադիրներ եղան քաղաքաց։ Բուենոս, Բուենոս, Լիմա, Սանդիակոյ, Վիլլարիքա, Վալպարէյզոյ և Բոնէբսիոն քաղաքներն, ուր կը տանի զմեզ Տընֆան, նոցա դաստակերպն են։ Այն ժամանակ, Բիզարէի գիւտերը Մաճէլլանի գիւտերուն հետ կապուեցան, և Ամերիկեան ծովեզերաց ընդարձակութիւնը տեսնուիլ սկսաւ քարտէսներուն վրայ՝ ի մեծ գոհութիւն հին աշխարհի գիտնոց։

—Բայց ես գոհ չէի լիներ տակաւին, ըսաւ Ռոպէրթ։

—Ինչո՞ւ համար, պատասխանեց Մարի, իւր մանկահասակ եղբօր նայելով, որ այս գիւտերու պատմութիւնը ըսելով կը խանդավառէր։

—Այո՛, տղա՛ս, ինչո՞ւ համար, հարցուց Լորտ Կլենարվան յոյժ քաջալերիչ ժպտալով։

—Վասն զի պիտի ուզէի գիտնալ թէ ի՛նչ կար Մաճէլլանի նեղուցէն անդին։

—Ասորի՞ս, տղա՛ս, պատասխանեց Բականէլ. ես ալ պիտի ուզէի գիտնալ թէ ցամաք երկիրը կ'երկնցնո՞ր մինչեւ ի բեւեռ. կամ թէ կա՞ր բաց ծով մը, ինչպէս կ'ենթադրէր Տրէյք, ձեր հայրենակիցներէն մին։

Ուրեմն տարակոյս չմնար որ, Մլը՛բա, եթէ Ռոպէրթ Կրանթ և Բականէլ տասնեւութներորդ դարուն մէջ ապրէին, այս աշխարհագրական առեղծուածի լուծումը գտնելու համար՝ ուղեկից պիտի լինէին երկու հետազբբիր հոլանտացւոց, Շուտէնի եւ Լը-մէրի։

—Գիտնա՞ս էին այդ մարդիկ, հարցուց տիկին Էլենա։

—Ո՛չ, բայց յանդուգն վաճառականներ, որոց համար նոր գտնուած երկիրներուն ուսումնական կողմը նշանակութիւն չունէր։ Այն ժամանակներն Արեւմտեան–Հնդկասանի հոլանտական ընկերութիւն մը կար, որ բացարձակ իրաւունք ունէր Մաճէլլանի նեղուցէն դուրս գտնուող բոլոր ազգ վաճառականութեան վրայ։ Եւ որովհետեւ այն ժամանակներն Արեւմտեան ճանրով Ասիա երթալու համար ուրիշ ճանրայ չէին գիտեր, այդ արտօնութիւն կատարեալ համագրաւում մ'էր։ Արդ՝ քանի մը վաճառականք ուզեցին մարտնչիլ այս մենաշնորհ դարուն մէջ ապրէին, այս աշխարհագրական առեղծուածի լուծումը գտնելու համար՝ ուղեկից պիտի լինէին երկու հետազբբիր հոլանտացւոց, Շուտէնի եւ Լը-մէրի։

—Գիտնական՞ էին այդ մարդիկ, հարցուց տիկին Էլենա։

—Ո՛չ, բայց յանդուգն վաճառականներ, որոց համար նոր գտնուած երկիրներուն ուսումնական կողմը նշանակութիւն չունէր։ Այն ժամանակներն Արեւելեան – Հնդկասանի հոլանտական ընկերութիւն մը կար, որ բացարձակ իրաւունք մ'ունէր Մաճէլլանի նեղուցէն դուրս գտնուող բոլոր ազգ վաճառականութեան վրայ։ Եւ որովհետեւ այն ժամանակներն Արեւմտեան ճանրով Ասիա երթալու համար ուրիշ ճանրայ չէին գիտեր, այդ արտօնութիւն կատարեալ համագրաւում մ'էր։ Արդ՝ քանի մը վաճառականք ուզեցին մարտնչիլ այս մենաշնորհ դարուն մէջ։

(Շարունակելի)

ւանութիւնն ստացած գալով։ Կրօնական գլուխներն ալ իրաւամբ անդամ՝ են վերին խորհրդարանին, ուր կաթոլիկ, յոյն և բողոքական եկեղեցեաց եպիսկոպոսներ կամ գլխաւոր եկեղեցականներ կը բաղմին։ Պ. Թիֆայի ծրագիրն անոնց վրայ աւելցուցած է, իբրեւ արդարութեան գործ մը, հրեայ հասարակութեան հոգեւոր գլուխն ևս, թէեւ Հրեայք ատելի դպրով Մահառաց, բաւական դժուարութեամբ ըրուէարկուեցաւ աղտաւոն նախարարին այս առաջարկը։

* *

ՐՈՒՊԱ. Ցուցնուար ամսուն մէջ Բուսպա կղզին ելնող և սեւամորթ բնիկները վերստին յայտնամբոխութիւն և յաւարառութիւն գրգռող ծովահէնք, զրոս Սպանիացոց զինուորական առեանն ի մահ դատապարտած էր, անցեալ շաբթու մէջ հրացանի բռնուեցան։

* *

ՖԻՆԼԱՆԴ. Օ'Տօնվան Ռոսայի Մէսալել Իւլանդա անուն թերթին մէջ հետեւեալն հրատարակուած է, զոր թէև հեռագիրն արդէն ծանոյց, արժան կը համարինք նոյնութեամբ ներկայացնել մեր ընթերցողաց.

ՏՈՄՆ ՀՈՍԱՆ՝ ռեալ ոսկի լուսնարոնբիւն՝ Կալլէսի իշխանին մարմնին՝ ողջ կամ դեռաջ՝ բերողին.

Այս խոստագրոյ ներքեւ հրատարակեալ է սա հեռագիր.

ՏՐՊԼԻՆ, 4 փետր.

Որոշուեցաւ 10,000 անգլ. ոսկի պարգեւ տալ այն մարդուն, որ մեզ յանձնէ՝ ողջ կամ մեռած՝ զմարմին Ալբերդ-Էտուարդ-Կէլիի, անուանելոյն Իշխան Կալլէսի։

Անգլիա նոր նահանգիրնով պարգեւ մը խոստացած էր Օսման Տիփմայի գլուխը բերողին, և մեք կրնանք անոր օրինակէն օգուտ քաղել։ (Սուրբ.) ՇՕՆ Օ'ՆԷՅԼ.

Բայց աւասիկ Կալլէսի իշխանը կ'ուրոշէ Տրպլին և Իւլանտայի ուրիշ քաղաքներն երթալ, և մի քանի օրեր անցուցնել Իւլանտացւոց մէջ։

Իւլանտայի ինքնավարութեան կուսակից ազգասէր թերթեր կը հրատարակեն թէ «Իւլանտայի մէջ պատիւներ պիտի լինին անգլիական թագաւորութեան ներկայացուցչին, բայց այս պատիւներ լոկ ընկերային ու քաղաքավարական նշանակութիւն մը կրնան ունենալ, և Անգլիացիք յոյժ կը սխալին եթէ քաղաքական նշանակութիւն մը տան Կալլէսի իշխանին ընդունելութեան յիւլանտա։»

Բայց մինչ յափուար ազգասէրք այս քաղաքավար լեզուն կը գործածեն, ծայրայեղ ազգասէրք, Ֆէնիանք, կը հրատարակեն թէ Իւլանտայի մէջ վրոյձանք պիտի դայ Կալլէսի իշխանին դէմ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԱՀԱՅՈՑ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՆ ՓԱԿՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆ

Երեկի թղթաբերով Մոսկուայէն ստացանք նամակ մը, յորմէ կը քաղենք հետեւեալ ծանրակշիռ լուրերը.

«Պարզեանց Դեր. Սուքիաս եպիսկոպոս, որ Հայոց դպրոցներու խնդրոյն վրայ բանակցելու համար Բեզբսպուրկ գնացած էր, չյաջողեցաւ նպաստաւոր արդիւնք ձեռք բերել։

«Ամսոյս 3ին, ներքին գործոց նախարար Դոլգոյ կոմսը կայսերական հրամանագիր մը յանձնեց Կաւկասոյ կուսակալ Տոնտուքոփ-Բորսակոփ իշխանին, Հայոց ուսումնարանները կառավարական իշխանութեան ներքև առնելու համար։

«Մինչեւ ամսոյս 20ը, հայ կղերն ստուիպուած է ուսումնարանաց դեկն յանձնել կառավարութեան։ Հակառակ դէպքում, ուսումնարանքը կը փակուին մինչև սեպտ. Ա.ն ատեն կառավարութիւն հայ ժողովրդեան գրամով պիտի բանայ ժողովրդական ուսումնարաններ, այժմու ծխական և այլ դպրոցներու տեղ։ Հայ կղերն ալ պիտի զրկուի կրթական գործին միջամտելու բոլոր իրաւունքներէն։ Բայի կրօնի դասէն, ուրիշ դասեր ռուսերէն պիտի աւանդուին։

«Եթէ Էջմիածնի Ս. Սինոդին անդամք չենթադրին այս կարգադրութեան, պիտի նկատուին կառավարութեան դէմ ըմբոստ։

«Ո՛չ Կայսրն, ո՛չ ալ Դոլգոյ կոմսն իրենց Էջմիածնի կամ Հայոց պատուիրակ չճանչցան Պարզեանց եպիսկոպոսն, որ իւր բոլոր խնդիրները մատոյց միջնորդութեամբ։ Ներքին գործոց նախարարութենէն հրաման իսկ դնացած էր Ամարական թող չտալու որ Առաջնորդ Պարզեանց եպիսկոպոսը ճամբայ ելնէր. բայց հեռագիրը չեր հասկցուած տեղական պաշտօնեայներէն, և Գեր. Պարզեանց կրցած էր Բեզբսպուրկ հասնիլ։

«Կը պատմուի թէ Ռուսիոյ հանրային կրթութեան նախարար Հայազգի Պ. Դէլիանեան գիտել տուեր է թէ քանի որ մասնաւորական կղերին իրաւունք կը տրուի ծխական դպրոցներ բանալու և վարելու, քաղաքագիտական չէ նոյն իրաւունքն Հայոց զլանալ։ Բայց Ներքին գործոց Նախարարութիւնն հաստատ մնացած է իւր որոշման վրայ։

«Էջմիածնի Ս. Սինոդը, Բեզբսպուրկէն ստացած առաջին հեռագրոյն վրայ, բոլոր Վիճակաւոր Առաջնորդներն հրաւիրած է Էջմիածին գումարել փետր. 20ին։

«Գեր. Պարզեանց վաղը (փետր. 15) կամ մէս օր կը մեկնի Բեզբսպուրկէ։

«Տնտուքոփ Բորսակոփ իշխանն, որ Կաւկասոյ մասին ինչ ինչ առաջարկներ մատուցանելու և հրահանգներ ստանալու համար Բեզբսպուրկ գնացած էր, Հայոց դպրոցներու վերաբերեալ հրահանգներն ստանալէ յետոյ, ճամբայ ելաւ ուղղակի Տփղիս վերադառնալու համար։

«Ըստ կառավարական տնօրինութեան, Էջմիածնի ձեմարանն և եկեղեցականներ արտադրող հոգեւոր դպրոցները միայն կը մնան հոգեւոր իշխանութեան իրաւասութեան ներքեւ։ Իսկ բոլոր ծխական և միջնակարգ ուսումնարանք կ'անցնին կառավարութեան։

«Մանրամասնութիւնք յառաջիկայն։»

Ինչպէս երեկ ծանուցինք, Երուսաղէմի Ամեն. Տ. Եսայի Ս. Պատրիարքն երեկ յետ երուսաղեմատան մէջ ընդունելոյ այն ամէն բարձրաստիճան եկեղեցական և աշխարհական ազգայիններն, որք եկած էին ողջերթի մաղթելու և աջն համբուրելու, ժամը 7½ին Մայր եկեղեցի իջնելով զոհաբանական աղօթք մը և «Պահպանիչ» մը խօսեցաւ ներկայ բազմաթիւ ժողովրդեան. ապա Հոգելոյս Տ. Ներսէս Ս. Պատրիարքի շիրմին այցելելով՝ սրտառուչ ձայնիւ «Հոգւոյս» մ'ըսաւ։ Նորին Սրբազնութիւնն Մայր եկեղեցիէն դուրս ելաւ վեղար ի գլուխ և պատրիարքական դաւազանն ի ձեռին, առջեւէն ուղեկանելով Մայր եկեղեցւոյ և ուրիշ եկեղեցեաց կղզմէն երեսունի չափ քահանայներ, ինչպէս նաեւ շատ մը վարդապետներ, որոց կ'ընկերանային Գեր. Մեսրոպ, Խորէն Նար-Պէյ, Սիմէոն, Տիմոթէոս և Հմայեակ եպիսկոպոսունք. ինչպէս նաեւ Պատր. Գեր. Տեղապահ Հ. Գ. Օ. Ք. Ս. մոգոպրդ խրատած էր Մայր եկեղեցիէն սկսեալ մինչեւ Գուլդպուրնեան մատոյցը, և Ն. Ամեն. Սրբազնութիւնն ի ճանապարհին խաչակնքելով կ'օրհներ հանդիսատես բազմութիւնը։

Նաւամատոյցին մօտ երկու շքեղ նաւակներ կ'սպասէին, որոց մին Վեսմ Սիմոն պէյ Մաքսուտի և միւսն Մեծ. Յովսէփ էֆէնտի Գալֆեանի կողմէ զրկուած էր։ Եպիսկոպոսաց հետ 20ի չափ անձինք նաւակներով նոյն շքեղ նաւակները փոխադրուելէ յետոյ, հասան ի Վենետ-շքենաւն Լոյտի ընկերութեան, ուր Ն. Սրբազնութիւնն հանդիսաւորելէ և սիրալիր յարգանօք ընդունելէ յետոյ Ազգ. ժողովոյ Վսեմ. Ատենապետ Տիգրան էֆէնտի Եուսուֆեան, ասպետն Զունդ, Յովհաննէս էֆէնտի Թորոսեան, Գրիգոր էֆէնտի Շամլանճեան, շքենաւին մէջ եղող բոլոր ազգայիններն օրհնեց և յորդորեց իսեր և ի միութիւն ի փառս Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ և յօգուտ Ազգին, պատուիրելով միանգամայն չմոռանալ ղմիսն, մարգարէին սա խօսքն յիշելով. «Թէ մոռացայց զքեզ Երուսաղէմ, մոռացի զիս աջ իմ»։

Այս միջոցին Հայկական կրթարանի կողմանէ յատուկ պատգամաւորութիւն մը շքենաւ երթալով, յանուն ուսանողաց ողջերթի ուղերձ մը մատոյց, զոր Նորին Սրբազնութիւնն օրհնութեան մաղթանօք ընդունեց։

Վերջապէս, բոլոր ներկայացեալ անձինք, ինչպէս Ն. Սրբազնութեան, նաև Գեր. Մատթէոս եպիսկոպոս Բզմիրլեանի մէն ուրիշ համբուրելէ յետոյ մեկնեցան, երբ ժամը 11 կը հասնէր և շքենաւն մեկնելու կը պատրաստուէր։

Զորեքշաբթի օր գումարեալ Քաղ. ժողովն հետեւեալ տնօրինութիւններն ալ ըրաւ, զոր մեք երեկ չկրցինք հրատարակել տեղւոյ անձկութեան պատճառաւ.

1. Ժողովն լսելով որ Գրիգորեան Մանուկ էֆ. 150 անգլ. ոսկի հանդանակած էր ի Մանչէսթրը Խոստիպի Որբանոցին համար, որպէս զի այդ գումարով տուն մը գնուի, գոհունակութիւն յայտնեց յիշեալ էֆէնտիի այս ազգասիրական ձեռնարկին նկատմամբ։

2. Ինչպէս հրատարակած էինք՝ ժողովն նկատողութեան առաւ Զօրսանեան Յակոբ էֆէնտիի հրաժարականն Տիվրիկի ազգային կալուածոց հոգաբարձութենէն, և որոշեց այս մասին բանակցիլ յիշեալ էֆէնտիի հետ։

3. Իւսկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ քանի մը կալուածոց վերաշինութեան համար տեղւոյն Թաղ. խորհուրդն յայտագիր մը յղած լինելով, ժողովն զայն անբաւական դատեց և որոշեց յառաջիկային կոչել զնոյն Թաղ. խորհուրդն ի բացատրութիւն։

Զրոյց կայ թէ Պատրիարքական ընտրութիւնը վաւերացնող Իրատէն շաբաթ օրը պիտի եղնէ Կայս. Պալատէն և պիտի յանձնուի Բ. Դրան։

Զարսանճաբի Ազգ. ժողովականներէն երեկ հեռագիր մը հասաւ ի Պատրիարքարան՝ որ կը խնդրէ Կայս. Պուլրուլիդու մը առնուլ Բ. Դռանէն՝ վաւերացնող իրենց նորընտիր Առաջ. տեղապահ Տիվրիկեան Թէոդորոս Ծ. վարդապետի պաշտօնը։

Ուսումնական Խորհրդոյ Թ. Նիսան տեղի ունեցաւ երէկ ի Խորհրդարանի Դալաթիոյ։

1. Դրամական Առաքել Դ. Թոզլեան էֆ. իւր հրատարակած «Թարիմ Դրատի» խորագրով տաճկերէն դասագիրքէն մի օրինակ յղած և խնդրած լինելով յանձնարարել զայն Ազգ. վարժարանաց, խորհուրդն յիշեալ դասագիրքն Օսմ. լեզուին նոր ոճին համաձայն և ժամանակիս պիտոյից յարմար գտաւ, և որոշել յանձնարարել Ազգ. վարժարանաց։

2. Ուսուցչական վիճակագիր տուաւ Պ. Պ. Ենովք Թէյեանի եւ Յարութիւն Ագգէեանի, եւ պաշտօն տուաւ իւր քարտուղարին այցելել Եէնի-Գիւղ եւ վերջ տալ Թաղ. Խորհրդոյ և խնամակալութեան միջեւ շարունակած անհամաձայնութեան։

Հայոց Միացեալ ընկերութեանց Պարահանդէսի օրը կը մերձենայ։ Դեր-Մանասիանի ձեռք առած միջոցներն յուսալ կուտան թէ սոյն երեկոյին եղանակիս մէջ տրուած հանդէսներու լաւագոյնն ու գեղեցկագոյնն պիտի լինի։ Թատերասարէզ վայելուչ չքով զարդարելու համար Կարգադիր Մանաժողով մը կազմուած է յատկապէս, որ կը բաղկանայ Եուսուֆեան Տիգրան. Հարենց Աւետ'ս, Նորատունկեան Յարութիւն, Բարաղամեան Տիգրան և Օգոստինոսեան Անտոն էֆէնտիներէ, որոց այս տեսակ կարգադրութեան մը համար ունեցած նորբ և աղնիւ ճաշակն հանրածանօթ է։ Զրօսասէր հասարակութիւնը ներկայ գրուելով սոյն պարահանդէսին, գեղեցիկ երեկոյթ մը անցնելու և միանգամայն բարենպատակ գործի մը նպաստելու առիթը պիտի ունենայ, մինչ եթէ դանուին որք չեն ախորժիր այս տեսակ հանդէսներէ, ազգային մեծ հաստատութեան մը օժանդակած լինելու զգացումը պիտի կրեն իրաւամբ, կա՛մ տոմսակ դնելով և կա՛մ մասնակցելով կարգադիր Ճանձնախմբի դիւանին բացուած հանդանակութեան։

Մաէթի վաղուան թուով կը հրատարակենք Ֆրանսական Ակադէմիոյ անդամ Լիւսովիլ Հալէվիի մէկ դողրիկ նորավէպն, զոր թարգմանած է ազգային նշանաւոր գրագէտ Մեծ. Թովմաս էֆէնտի Թէրզեան։

Աւասիկ կը հրատարակենք Պատրիարքական Տեղապահ Գեր. Գէորգ Ծ. վ. Ռուսճուգլեանի կողմէ Ներսէս-Վարժապետեան Ուսումնարանի բնակութեան Գործադիր Մանանախմբին ուղղած պաշտօնագիրն, որով Քաղաքական Ժողովոյ տնօրինութիւնները կը ծանուցանէ իմասին հիմնելի Ուսումնարանին։

Մեծապատիւ Ատենապետ էֆէնտի Գործադիր Մանանախմբին Ներսէս-Վարժապետեան Ուսումնարանի ընկերութեան։

Ինչպէս յայտնի է Ներսէս-Վարժապետեան Ուսումնարանի ընկերութեան կրթական կերպութեան խնդրոյն նկատմամբ Ազգ. Վարչութեան Քաղաքական ժողովոյ և պատուարժան Մանանախմբիդ մէջ տեղի ունեցած բանակցութեանց վրայ Մանանախումբդ Ազգ. Կեդրոնական վարժարանին բացումն ստանձնելու հոգն ընդունած է, և հետեւապէս Քաղ. ժողովն եւս հաստատելով նոյն ընկերութեան կողմէ ներկայացեալ հիմնագիծն, որ հինգ կէտերէ (*) կը բաղկանար, իւր մէջէն

(*) Ինչպէս կը յիշուի, այս հինգ կէտերն են։

1. Ի պատիւ Հանդուցեալին, վայելուչ շիրիմ մը կանգնել Մայր-Եկեղեցւոյ մէջ։

2. Ներսէս Վարժապետեանի անուամբ Ուսումնարան մը հաստատել, ուր ընդունուին տեղացի եւ դատաւորի թղթակաւոր և ձրիավարժ աշակերտներ, դիշերօթիկ և ցերեկեայ։

3. Վեհ. Սուլթանի կողմէ հոգելոյս Պատրիարքին պարգեւեալ Օրթագիւղի տանը մէջ բանալ առ այժմ այդ Ուսումնարանն (եթէ հնար լինի)։

4. Արդէն ստորագրեալ 1450 ոսկւոյ գումարն յատկացուցեալ Ուսումնարանի բացման և նախնական ծախսուց։

5. Անմիջապէս ամեն երկրի ազգայնոց հրաւէր կարգալ հանդանակութեան մասնակցելու, արդիւնքն եկամտաբերելով Ուսումնարանի գոյութիւնն ապահովելու և աղքատ աշակերտներ ընդունելու համար։

Ծ. Խ.

դարձակ յօդուած մը հրատարակած է թերթին ճակատն՝ որով իւր դգաստութեան պատճառաւ կրած նիւթական ու բարոյական վնասները կը բացատրէ, յայտնելով թէ երեք շաբթուան մէջ 400 ոսկւոյ վնաս կրած է։

Փիլիպէի Հէրալտ լրագիրը լուր կուտայ թէ Ա. Բումէլիի ստատիկութեան հրամանատար Տրիկարբի փաշա հրաման տուեր է ոստիկանութեան բոլոր սպայից, որպէս զի իրենց զօրագնդերը վարժեցնեն զինուորական կրթութեանց, ամրոցներու շինութեան, և այլն։

Տիկին Մարինիի յանկարծական հիւանդութեան պատճառաւ, Սպանիոյ երկրաչարժին զոհերուն ի նպաստ կազմուելու նուագահանդէսն որ այս կիրակի օր պիտի տրուէր գերմանական դեսպանատան սրահներուն մէջ, մարտ 3|15ի կիրակի օրուան յետաձգուած է։

Հագիդաթի տեղեկութեանց նայելով, Վեհ. Սուլթանն առաջին սենեկապետ Օսման Պէյ մտադիր է թղթի գործարան մը հաստատել Պոլսոյ կողմը, և այս նպատակաւ ընդարձակ գետին մը գներ է Օսմանիէ տպարանին ետեւի կողմը, ի Զէյնպէրլի Թաշ։

Արեւելեան–Բումէլիի Սլիվնոյ դաւառակին մէջ Բաշտինէ (աշխատաւոր) անուն պուլղարերէն կիսամեայ հանդէս մը հրատարակուիլ սկսեր է։

Թէհրանէն լուր կուտան թէ Վեհ. Շահը յունուար ամսոյ մէջ որսի երթալով, երկու առիւծ որսացեր է, և իւր հետեւորդներէն երկու հոգի ծանրապէս վիրաւորուեր են այս որսի ժամանակ։

Ներքին գործոց Նախարար Բարձր. Լտհէմ փաշայի Նախագահութեամբ յանձնաժողով մ'ի նիստ գումարեցաւ նախընթաց օրն, Արեւելեան–Բումէլիի մէջ հիմնելի երկրագործական դրամատան մը ծրագիրը քննելու համար։ Ինչպէս կը յիշուի, այս ծրագիր քննարկուած է գաւառին Երեսփ. ժողովոյ կողմէն և Վեհ. Սուլթանին փաւերացման պիտի մատուցուի։ Ցանձնաժողովոյ անդամք են Էֆգաֆի, Առեւտրական և Կրթական Նախարարք, Պետական խորհրդոյ Նախագահն և Օսմ. Կ. Պանքայի ընդհանուր տնօրէնն։

Մայրաքաղաքիս բուսաբանական նոր ընտիր գեսպան Պ. Կիքա, որ այս պահուս Պուրքէշ կը գտնուի, նախ Ամէնէք պիտի երթայ իւր հրաժեշտի գրերը Եորկիոս թագաւորին ներկայացնելու, և ապտի Կ. Պոլիս պիտի դայ։

Իսթէրն Էքսփրէս կը ծանուցանէ թէ Բ. Դուռը կը խորհի շրջաբերական մ'ուղղել մեծ տերութեանց՝ Պուլղարիոյ հարկին և պուլղար իշխանապետութեան կողմէ Օսմ. հանրային պարտուց մասնակցութեան նկատմամբ։ Կ'ըսուի իսկ թէ Բ. Դուռը մտադիր է այս անգամ աղդեցութիւն բանեցնել Սոֆիայի կառավարութեան վրայ որպէս զի հարկադրէ զայն անձերի կերպիւ գործադրել Պերլինի դաշնագրոյն Պուլղարիոյ վերաբերեալ պարտականութիւններն։

Կայս. Կառավարութեան և Պարն Հիրշի միջեւ կեցած դատին վրայ քանիցս մասնակի տեղեկութիւններ հաղորդած ենք մեր ընթերցողաց։ Խնդրոյն կարեւորութիւնը կը ներէ մեզ հետեւեալ մանրամասնութիւնները քաղել Իսթէրն Էքսփրէսէն.

«1874ին, գրամատեարց խումբ մը 40 միլիոն ոսկւոյ փոխատուութիւն մը ըրաւ Կայս. Կառավարութեան, որուն մասնակցեցաւ Պ. Հիրշ մեծ մասամբ։ Իւր փոխ տուած գումարին իբր երաշխաւորութիւն, Պ. Հիրշ Կայս. Կառավարութենէն ստացաւ Հանրային պարտուց եւ 1873ի Փոխառութեան արժէթղթերէն մաս մը։ 1875 օգոստ. 5ին, Պարոնը 2,927,623 ֆրանք և 26 սանթիմ գումար մը կը պահանջէր Կայս. Կառավարութենէն, իսկ միւս փոխատուք՝ ստացած էին իրենց պահանջը։

Այժմ, Կայս. Կառավարութիւնն առեւտրական նախարարութեան միջոցաւ դատ բացած է Առեւտրական ատեանին առջեւ, գրաւելու համար Պ. Հիրշի ձեռքը դտնուած վերոյիշեալ արժէթղթերն։ Կառավարութիւնը կ'ըսէ թէ Պ. Հիրշ իւր քով պահած է այդ արժէթղթերն գումարի մը փոխարէն, որ արդէն վճարուած է իրեն։ Առեւտրական նախարարութիւնը կը պահանջէ միանգամայն որ յիշեալ արժէթղթոց կարտներու շրջարձրութիւնն արգելքի ներքեւ առնուին Հանրային Պարտուց վարչութեան եւ Օսմ. Կայս. Պանքայի միջոցաւ։ Եւ կ'եզրակացնէ խնդրելով որ Պ. Հիրշ դատապարտուի յետոյ տալ արժէթղթերն, վճարել գումար մը որ որոշուած չէ և գրաւումն (սեքէ) վաւերական համարուի։

Այս դատ Առեւտրական երկրորդ դատարանին ներկայացաւ փետրուար 18ին։ Եւմնական նախարարութեան փաստաբաններն են Բահմի էֆէնտի և Բաչիա էֆէնտի։ Իսկ Պարոն Հիրշի կողմէ փաստաբան կարգուած է Մէրեէմլուլի Ազիզ-բանդր էֆէնտի։ Պարոն Հիրշի կողմէ իւր փաստաբանին տրուած արտօնագրոյն վրայ համառօտ վիճաբանութենէ մը յետոյ, դատն անցեալ երկուշաբթիին թողուեցաւ. ստական նոյն օրն ալ՝ վաղուան ձգուեցաւ, դատարանին երկու անդամից հիւանդութեան պատճառաւ։»

Վեհ. Սուլթանին թիկնապահներէն գնդապետ հաճի Օսման պէյ յատուկ պաշտօնով Դամասքունի ուղեւորեցաւ նախընթաց օր։

Արեւելեան Բումէլիի ռուսական հիւպատոս Պ. Սորոխին, որ քանի մը օրէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուի, այս օրերս իւր պաշտօնատեղին պիտի վերադառնայ, այցելելով նախ Պուրկաս, Իսլիմիէ և Էսքի-Զաղրա։

Թէրճէնանի Հաղիգաթի մէջ կը կարդանք հետեւեալը.

«Կ'իմանանք թէ Քաղաքապետ Մաղհար փաշա մտադիր է ջնջել թաղապետութեան բոլոր շրջանակներն, ի բաց առեալ Զ. շրջանակն, և անոնց վարչութիւնը Քաղաքապետութեան յանձնել։

«Մաղհար փաշայի ամեն ընթացքը խորհրդաւոր է, և մենք, որպէս շատերն, կը գովենք Նորին Վսեմութեան այս մտադրութիւնն։

«Կ'իմանանք թէ, թաղապետութեանց հասոյթներու տասնէն եօթն տնօրէններու և պաշտօնեայներու կը տրուի, որով՝ մնացեալ գումարն ո՛չ միայն սալայատակներու շինութեան և կարեւոր նորոգութեանց, այլ և քաղաքիս փողոցներն մաքուր պահելու իսկ չբաւեր։ Հետեւաբար եթէ այդ պաշտօններն ջնջուին, բնականաբար Քաղաքապետութեան եկամտոյցին մէջ ահագին գումար մը կը դոյանայ։ Մանաւանդ թէ Քաղաքապետութեան կողմէն թաղապետութեանց հաղորդուած հրամաններն սոյն վերջնոց կողմէն ևս պաշտօնէից հաղորդուելով ժամանակ կ'անցնի։ ուստի եթէ Քաղաքապետութիւնն ուղղակի իւր պաշտօնէից միջոցաւ գործադրէ զանոնք, ժամանակի մեծ շահ մը ևս կ'ունենանք»։

Անգլիական և գերմանական դեսպանատանց Ա. թարգմաններն երէկ Բ. Դուռն երթալով՝ տեսակցեցան արտաքին գործոց Նախարար Ասիմ փաշայի հետ։

Կրթական, Եւմնական և Էվգաֆի նախարարներէ բաղկացեալ Յանձնախումբն երէկ կրթական պաշտօնատան մէջ գումարուելով, խորհրդակցեցաւ Հեվալէներու խնդրոյն վրայ։

Հիւպատոսական գործոց հաշուական մասերը կարգադրելու պաշտօնով կազմուած Յանձնախումբն, որոյ անդամք են արտաքին գործոց պաշտօնատան հաշուական Գրիգոր էֆէնտի, արարողական Իպրահիմ պէյ և հիւպատոսական գործոց տնօրէն Զիա պէյ, երէկ արտաքին գործոց պաշտօնատան մէջ գումարուելով՝ խորհրդակցեցաւ քանի մը խնդրոյ վրայ։

Փիլիպէէն լուր կուտան թէ երկաթուղեայ միացման գծերու շինութեան նախնական ընթացքները կատարելու պաշտօնով զրկուած երկրաչափ նախընթաց օր Սարամպէյ հասեր են, որ Ադրիանուպոլէն ի Փիլիպէ երկաթուղոյ գծին վերջին կայարանն է, և Սարամպէյէն ի Պէլլովա հեռաւոն երթալով, գծերի ձեռնարկեր են։ Ինչպէս արդէն ըսած ենք, աշխատութիւնը մեծ փութով առաջ պիտի տարուին՝ միացման գծերու շինութիւնը ժամանակին աւարտելու համար։

Յունական թերթերը լուր կ'առնեն Սոֆիայէն թէ Պուլղարիոյ Ազգային ժողովոյ (Սոբրանիէ) վերջին նիստը գռնփակ եղեր է, որովհետեւ պատերազմական նախարար Փանթաքիւզէն իշխանը 9 միլիոն ֆրանքի արտասովոր վարկ մը խնդրած էր պուլղարական բանակը Մակեդոնիոյ գրաւելու վիճակի մը մէջ դնելու համար... (՞.)։ Աւարկ արտասովոր վարկ մը որ առաւել ևս արտասովոր նպատակի մը համար կը խնդրուի։

(Ընտրող.)

Վիեննայի Բոլիթիչէ Բոբէսբոնտնէնտ լրագիրը կ'իմանայ թէ հանրային ապահովութիւնն ա գոհացուցիչ վիճակի մէջ է ի Կրէտէ։ Օրինակի համար, յունուար 16ին Հաճեայի մօտերն իշամ մ'սպանուեր է, և ուրիշ մ'ալ փետր. 3ին։

Բէյթարտաի (Կրէտէ) մէջ Սֆաքիանաքի անուն մարդ մը թաղապետական նախագահին հետ վէճ մ'ունենալով, տապարով մը ծանրապէս վիրաւորեր է զայն գլխէն և բաղուէն։

Մաքսատար Ցակոբ էֆէնտին Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութեան կողմէ քննչութեան պաշտօնով Ալպանիա կ'ուղեւորի այսօր։

Բեգրսպուրկի պաշտօնական թերթերն հետեւեալ փոփոխութիւնները կը հրատարակեն.

Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան Բ. քարտուղար Պ. Բոմարոֆ Բիսոյ-Եանէյրոյի դեսպանութեան քարտուղար անուանած է և իւր օգնականը Պ. Նէքլիուտոֆ կը յաջողիէ նմա։

Բուսմուքի հիւպատոսարանի քարտուղար Պ. Նիքոլա Բրէօպրաժէնսքի՝ Կարնոյ հիւպատոսարանի քարտուղար թարգման անուանած է։

Անցեալները պատմուեցաւ թէ Կիւմէնճէի իշխանութիւնն ձեռք անցուցած է Մակեդոնոֆ անուն կիրծ յեղափոխականի մը կողմէ տեղւոյն պուլղար երեւելեաց ուղղեալ նամակ մը։

Սէլանիկի կուսակալին հրամանաւ մանրամսան քննութիւն մը կատարուելով, ստուգուած է որ այդ նամակ խարդախ անձի մը գործն է, և թէ Կիւմէնճայի կառավարիչը նոյն իսկ թղթատան մէջ ձեռք անցուցեր է զայն, և ո՛չ թէ Պուլղարի մը տուեն, ինչպէս գրած էին յունական թերթերն։

Լսւ թիւրքի զայս ծանուցանելով, կը յարէ թէ Կիւմէնճէի երեք պուլղար երեւելիք որք այս նամակին պատճառաւ բանտարկուած էին, ազատ թողուեր են՝ իմեծ սրտաբեկութիւն տնոնց որք այս գաւը նիւթեր էին։

Անցեալները զրոյց մը յիշատակուեցաւ թէ Պոլսոյ ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ անձնապէս կարծիք մը յայտներ էր թէկիրտիի եղածին չափ փութացուի պուլղար Մետրապոլտայ Պէրաթներուն յանձնելոյն։ Մայրաքաղաքէս Ա. թէնքի լրագրաց հաղորդուած լրոց նայելով, աւստրիական դեսպանատունն ոյժ կուտայ այս խնդրոյն մէջ Ֆէնէրի Պատրիարքարանի պահանջմանց։

Այս տեղեկութեանց ստուգութիւնն երաչխաւորեալ չէ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԹԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Քիէլ, 28 փետրուար

Փետրուար 27 թուականաւ կայսերական հրամանագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բաշէն հրամանատարն, այժմ պէտ Արեւելեան-Ասիոյ նաւատորմին, հրամանատար անուանուած է չորս մարտանաւերէ բաղկացեալ նաւախումբի մը, որոյ պաշտօնը պիտի լինի երթեւեկել հարաւային ծովուց մէջ։

Լոնտրա, 2 մարտ

Թայմս հաւանութիւն կուտայ նախարարութեան պաշտօնի դլուխ մնալու որոշման, բայց պարզապէս յետնագրուած կը համարի նախարարական տագնապը։ Տէյլի Նիւ-ս կը հաստատէ թէ իրաց վիճակը տագնապալից է։ Լոնտրայի զինուորական ակմբոց մէջ կ'ըսուի թէ հրամաններ դրկուած են ամեն զօրագնդի պետերու՝ կուռելու պատրաստ մարդոց ցանկն ունենալու համար։

Լոնտրա, 2 մարտ

Լորտերու ժողովն ի նկատ առաւ Թագուհւոյն հրամանագիրն, որ ի զէն կը կոչէ պահեստի զօրքերը։

Պ. Կլատսթոն, անհանգիստ լինելով, չկրցաւ այս երեկոյ ներկայ գտնուիլ Երեսփոխանական ժողովոյ, ուր Պ. Չիլտրըս ծանոյց թէ Ֆրանսայի հետ համաձայնութիւնը կատարեալ է։

Լոնտրա, 3 մարտ

Պ. Կլատսթոն, սաստիկ հարբուխ ունենալով, հարկադրուած է անկողնոյ ծառայել։

Պերլին, 3 մարտ

Երեսփ. ժողովն ընդունեց Գամբրունի գաղթականութեան համար խնդրուած վարկը, ըստ առաջարկութեան Եմմտայոյի յանձնախմբին։ Վիճաբանութեան միջոցին, Պիսմարք իշխանն յայտարարեց թէ կառավարութիւնը պէտք ունէր ճանչելու դերմանական ժողովրդեան կարծիքն ի մասին գաղթային աշխարհակալութեան. թէ, հետեւաբար, Երեսփ. նոր ընտրութիւնք անհրաժեշտ եղած են, նկատելով որ Երեսփ. ժողովոյ հակառակապարական դիրքն կրնայ զօրացնել այն ընդդիմութիւնն որ օտար տէրութիւնք ոմանք կ'ընեն Գերմանիոյ գաղթային աշխարհակալութեան դէմ։

Ռուշինկիթրն, 4 մարտ

Միացեալ նահանգաց նորընտիր նախագահ Պ. Գրիվլէնտ այսօր հանդիսաւոր իւր պաշտօնին դլուխն անցաւ։

Այս առթիւ արտասանած քառասունութեան մէջ նոր նախագահ ակնարկեց Միացեալ նահանգաց արտաքին առնչութեան աշխարհակալութիւնն, որ կը պահանջէ չեզոքութիւն և բարեկամութիւնն ամենուն հետ, և մերժում ամեն օտար միջամտութեան յԱմերիկա։

ԱՆԴԼԻՈՅ ՊԱՆԴԱ

Լոնտրա, 3 Մարտ

Պատրաստ մետաղադրամ —	
յաւելում — անդլ. ոսկի	356,000
Պանքնոթք իսպահեստի—նուազում— անդլ. ոսկի ...	91,000
Փոխանակագիրք և այլ թղթեր յաւելում—անդլ. ոսկի ..	316,000
Պահեստի դրամոց համեմատութիւնն յանձնառութեանց հետ 46 11/16 %	

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 22 փետ.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	110	1/8
3 » » » (վճռական)	109	3/4
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 95	
3 » » » (վճռական)	23 02 1/2	

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԻԵԹՂԹՈՅ

Օսմանեան Փոնսիոյիտ

	Ղահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միսց. D. Սերի)	19 28
Պօրսային գոցուածէն վերջը »	19 36
Բերայի մէջ »	19 33
Առաւօտուն բացուեցաւ »	19 32
Բարձրագոյն գին »	19 32
Նուազագոյն » »	19 20
Կէս օրին »	19 20 1/2
Փոխառութիւն 1858)	
» 1862) A. Սերի անգլ. ոսկի	36 22
» 1860)	
» 1863) B. » » »	20 25
» 1872)	
» 1865)	
» 1869) C. » Օսմ. »	19 27
» 1873)	

Իւնիֆիէ Եգիպտական

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	75
Այս առաւօտ բացուեցաւ Գ. Կ.	74 35
Կէս օրին	74 37 1/2

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՍԵՐ

Յօսիֆեթ ֆէնէրալ	Գ. Կ. Անդէլ.	3 15
Քրէտիթ ֆէնէրոլ	» » Օսմ. »	7 4
Պանք տը Պոնս	» » » »	5 20
Ոսս. Շանսէ է վլէնօր	» » » »	3 25
Թրամուէյ	» » » »	280
Բուսմէլիի երկաթուղի	Ֆր.	47 25
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ	»	412
Բանքնէթուղթ Լաւրիօմի	»	66

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտրա, 3 Մարտ ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անդլ. քոնսոլիտ գոցուեցաւ	97 13/16	
Օսմն. բացուեցաւ	18 13/16	
» » գոցուեցաւ	17 7/8	
Միացեալ կրուբ 1	36 1/4	
» » 2	20 3/4	
» » 3	17 7/8	
Փոխառութիւն 1877	83 1/4	
Պանք Օթոման	14 3/8	
Ռուսական փոխառ. 73 (գ. կ.)	95 3/8	
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)	67 1/8	
» առանձն. (բրիմիէտիէ)	88 3/8	
Տպրա Սանիէ	65	
Ֆօմանիթալ (փոխառ. Բաշլրա)	86 1/4	
Հունգարական պարտութիւնք 1877	—	
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	—	

Վիէննա, 3 Մարտ ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	124 50	
Օսմանեան երկաթուղի	23	

Բարիզ, 3 Մարտ ժամ 45 վայր. երեկոյ

Ֆրանսական Լանթ 4 1/2 % բաց	109 60	
» » 3 % բաց	81 85	
Օսմանեան քոնսոլիտէ բացուեցաւ	18 35	
» » գոցու. գ. կ.	18 27 1/2	
Միացեալ պարտք Սերի Բ.	21	
» » Գ.	18 00	
» » Դ.	— —	
Օսմանեան երկաթուղի	47 75	
» Բէտիի բաժնեթղթք	—	
Պանք Օթոման	615	
Գրէտի Լիոնէ	552 50	
» Յօսիֆէ գ. կ. բաղձացում	1357 50	
Բաժնետոմս Լիոնի (գ. ուբ. կտր.)	1265	
Սուէզի ջրանցք բաղձացում	2055	
Ռուսական 5 % 1877ի (գ. կ.)	99 3/8	
Իտալական Լանթ (գ. կ.)	97 40	
Եգիպտական միացեալ գոց	342 50	
Օպանիական (արտաքին) (գ. կ.)	61 3/8	
Բրիօրիթէ Թիւրք	417 50	
3 % Հելլենական (գ. կ.)	355	
Զէք Լոնտրայի վրայ	25 38	

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՕՐԹԱԳԻՒՂԻ ՀՐԱՅԱՐԵԱԼ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՐԴՈՅ

Օրթագիւղի հրաժարեալ Թաղական խորհուրդն իւր քառամեայ պաշտօնավարութեան տեղեկագիրը մատուցած է առ Պատրիարքական Տեղապահն Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ Ռուսմուդլեան։ Այդ տեղեկագրէն կը քաղենք հետեւեալ կարեւոր մասերն, որք կը վերաբերին տեղւոյն Ս. Թարգմանչաց վարժարանի վերաշինութեան և այս առթիւ եղած հանգանակութեան։ Իսկ տեղեկագրին վրայ մեր տեսութիւնները պիտի ներկայացնենք ուրիշ առթիւ։

Խորհուրդս՝ իւր պաշտօնավարութեան վերջին շրջանին մէջ բոլոր ջանքերն ու կարողութիւնը վարժարանին վերաշինութեան գործոյն յաջողութեանը նուիրեց։

Ինչպէս արդէն մեր երկրորդ շրջանի համառօտութեան մէջ բացատրուած է, 1882 տարւոյ մէջ Թաղապետական խիստ հրամանաց առթիւ պարտաւորեցանք Թարգմանչաց Վարժարանի խարխուլ և վտանգաւորացող շէնքը վայնելու, և վարձքով բռնուած տան մը մէջ դաստիարակելու թաղեցի մանկտին։

16 ամիսներ սպասեց Խորհուրդս, յուսալով որ կարելի կը լինի իրեն՝ վերաշինել վարժարանը առանց մասնաւորաց դրամական օգնութիւնը դիմելու, և սակայն 1884 տարւոյ սկիզբը, երբ իւր յոյսերը գրեթէ բացարձակապէս ի դերեւ ելած էին և ժամանակին դրամական անձկութիւնը կաշկանդած էր զինքը, ամէն կողմէ համակրական ու քաջալերական ցոյցեր տեղացին, ամէն կարգի թաղեցիք փութացին իրենց նիւթական, բարոյական եւ գործնական օգնակցութիւնը նուիրելու։ Ժամանակին դոյութիւն և այժմ դադար առած զանազան բարենպատակ ընկերութեանց ներկայացուցիչներն ինքնաբերաբար դիմեցին մեզ և խոստացան աւանդարար իրենց քով գտնուած դրամները վարժարանին վերաշինութեան յատկացնել։

Մասնաւորապէս յիշատակութեան և շնորհակալեաց արժանի են նախ՝ Եուսուֆեան Մեծ. Գէորգ էֆէնտի, որ առաջինը եղաւ նուիրելու Ուսումնասիրաց Ընկերութեան կողմանէ իրեն և արժանապատիւ Տ. Սահակ Հօր քով պահ տրուած երկաթուղեաց արժէքները 3,822 դահեկան արժողութեամբ, և իւր իսկ նախաձեռնութեամբ և հանգուցեալ Գօլանճեան ու Պեռեան էֆէնտիներու աջակցութեամբ բարենպատակ ձեռնարկի մը յատկացնելու մոռաց տրուած թատերական ներկայացման մը արդեամբ և մասնաւոր պայմանագրով մը ժամանակին Աղքատախնամ Ընկերութեան իրր աւանդ տրուած քսնոպիտներու արժէքը ներկայացնող 3,030 զրուշի դումարը նուիրելու։

Երրորդ Աղքատախնամ Ընկերութեան գոյին աւանդապահ ազնուափայլ Տիկնայք, որք խիստ արդարացի պայմանաւ մը հաճեցան Խորհրդոյս տարամարութեան տակ դընել վերոյիշեալ Ընկերութեան թղթ. ի թղթային սնտուկին մէջ պահուած քսնոսիտներու վաճառուելն դոյացած 6,295 1/2 դահեկանի դումարը։

Երրորդ՝ Եղլոզեան Մեծ. Պօղոս էֆէնտի Նոյնպէս վերաշինութեան գործին նուիրեց Եուսուֆեան Գէորգ էֆէնտիի հետ վարժարանին Հոգաբարձութեան պաշտօնը վարած ժամանակ՝ աշակերտաց մէջ կատարուած ամսական հանգանակութենէ գոյացեալ և իրեն ի պահ տրուած 874 դահեկանի գումարը։

Այս շարքին կը պատկանին նաեւ Մեծ. Տեարք Թղլեան, Սիմոնեան, Աբիկեան, Թահմազեան և այլ ուսուցիչք, որք հին շէնքին քակուած օրէն գրաւոր յայտարարութեամբ իրենց ամսականաց վրայ զիջ մ'ընելու հաւանեցան, դարա արդիւնքը շէնքին կառուցման յատկացնելու պայմանաւ։ Պատուարժան ուսուցչաց այդ նուէրը 5,400 դահեկանի կը հասնի։

Այսպիսի համակրական և քաջալերական ցոյցերու առջեւ, որք կ'ապացուցանեն թէ Միջադիւղի ազգայինք ո'ր ատենան նախանձախնդիր են իրենց մանկտւոյն դաստիարակութեանը, և թէ այդ մասին անտարբեր ու անոգդայ անձանց թիւը խիստ աննշան է թաղիս մէջ, Խորհուրդս նոր զրութիւն մ'ստացաւ և որոշեց հանգանակութեան տեսար մը բանալով անմիջապէս գործի ձեռնարկել։

Հոգելոյս Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս ազգասէր Պատրիարքն, որոյ դրօշն էր ուսումն ու դաստիարակութիւն, ո՛չ միայն 2,160 դահեկան նուիրեց իւր քսակէն, այլ նաեւ իւր հիւանդ վիճակին մէջ եկաւ անձամբ նախագահեց ու օրհնեց շէնքին հիմնարկութիւնը։

373 կանգուն յատակագծի մը վրայ կանգնուած է վարժարանին շէնքը. ունի սորին յարկ մը 2 1/2 կանգուն բարձրութեամբ, մէկ ջրամբար և մէկ ջրհան մեքենայ։

Գետնայարկը 5 1/2 կանգուն բարձրութեամբ կը պարունակէ. մէկ սեղանատուն, 2 կամ 4 դասարան, մէկ տնտեսի սենեակ և մէկ տնօրէնութեան սենեակ, որոց բաժանումը կատարուած չէ տակաւին։

Առաջին յարկն ունի 285 կանգուն ընդարձակութեամբ և 6 1/2 կանգուն բարձրութեամբ սրահ մը, որ կրնայ 200 աշակերտներ պարունակել, և ի հարկին շարժուն բաժանումներով մասնաւոր դասարաններ կազմել։ Երկրորդ յարկը 6 կանգուն լայնութեամբ ու 24 կանգուն երկայնութեամբ սրահ մ'է, որ կրնայ 2 ընդարձակ դասարաններու բաժնուիլ։

Խոհանոցն և ճեմիչներն առողջապահական նախահոգութեամբ պատ կառուցուած են 36 կանգուն դեռնի վրայ։

Ինչպէս կ'երեւի հաշուեցոյցին Հինդերորդ Տախտակին մէջ, թէ՛ հին շէնքը քակելու և թէ՛ նորը կառուցանելու համար 92,168/37 5/8 դահեկան և կամ 353 1/2 ոսկի ծախք եղած է։

Ճարտարապետական ամենահամեստ հաշուով անհնարին էր կանգուն 3 ոսկիէն պակաս կառուցանել այսպիսի հաստատուն շէնք մը, որոյ վրայ աւելցնելով ճեմիչներու, խոհանոցի և արտաքին պատերուն համար եղած ծախքը, 1,200 ոսկւոյ զուտ արժողութիւն ունի նորակառոյց վարժարանի շէնքը։

Թաւ լիցի Խորհրդոյս վերապահել ծախսուց և արժողութեան միջեւ եղած այդ 350 ոսկւոյ մեծ տարբերութեան պատճառն։ Եթէ մէկ կողմանէ Խորհուրդս խնայողութեան մասին ամէն ջանք ու հոգածութիւն ի գործ դրած է, միւս կողմանէ երեք գլխաւոր պատճառներ կան այդ տարբերութեան. Նախ՝ հին շէնքէն մնացած եւ նորին գործածուած նախնական նիւթերն, որք 50 կամ 60 ոսկի արժողութիւն ունէին. երկրորդ՝ նախնական նիւթերու դնումէն յառաջ եկած դեղը։

Երրորդ, և որ կարեւորագոյն է, չատ մը դաւառացի և տեղացի գործաւորներ ու արհեստաւորներ օրերով ձրիապէս իրենց գործակցութիւնը նուիրեցին շէնքին կառուցման, և այն տարբերութեան ամենամեծ մասն այդ պատուական ազգասէրներու քրտանց արդիւնքն է։ Զենք կարող լռութեամբ անցնիլ և թաղեցւոյն երախտագիտութիւնն չյայտնել, մասնաւորապէս ճարտարապետ Նէմիչեան Պետրոս էֆէնտիի, որ իւր փորձառու ու հանճարեղ աջակցութիւնը չ'զլացաւ մեզ։ Այս շարքին կը պատկանին նաեւ Պարոնայք երկաթագործ Ցակոբ և Յարութիւն, դարբին Ցակոբ, քարակոփ Վարդան, ատաղձագործ Գրիգոր, Անտոն և Մաթոս և այլք՝ որոց անունները մի առ մի յիշատակել կարելի չէ։

Ցետոյ գիւղիս բեռնակիր ու ջրհանակիր պանդուխտ եղբայրներն, որոնք դանկ մ'իսկ չ'սատացան շէնքին հարկ եղած նախնական նիւթոց փոխադրութեանը համար։

Պարտիք յիշատակել նաեւ բալուցի որմնադիր եղբայրներն, որք խումբ խումբ կիւրակէ օրերը փութացին հիմանց ու պատերուն շինութեանն աշխատիլ, և ասոնցմէ ոմանք սովորական օրեր իսկ ձրիապէս աշխատեցան։

Ընթեր թէ 92,168·37 1/2 դահեկան ծախք եղած է նորակառոյց շէնքին. այդ ծախքը վճարելու համար թէ՛ հանգանակութենէ և թէ՛ այլ և այլ հասոյթներէ դանձուած գումարն հետեւեալ համեմատութեամբ կը բաժնուի։

Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս Հոգելոյս Պատրիարք	2160	
Այլ և այլ դադարեալ Ընկերութիւնք	14071,50	
Ս. Թարգմանչաց վարժարանի ուսուցչաց նուէրք	5400	
Թաղեցի չինելով հանդերձ իրենց ուսումնասիրական և բարեգործական զգացումներովն հանրածանօթ նուիրատու ազգայինք	12185	
Պատուարժան թաղեցիք	26911	
Թաղական խորհրդոյ անդամք	22556	
Մասնաւոր նիւթեր		628 75
Թաղային սնտուկէն վճարեալ 83 տարւոյ մէջ	653 50	
(*) » » » 84 » »	7,797 62 1/2	8,456 12 1/2
		92,168 37 1/2

(*) Եկեղ հաշուեկշռոյ մէջ 9,448 12 1/2 դահեկան նշանակուած է մտուկին կողմանէ վճարեալ գումարը, զոր զի նուիրատուներէն ոմանք տումարաց փակումէն յետոյ մասնակցեցան հանգանակութեան։

Այդ տարբերութիւնը որ 692 դահեկան է, հասոյթ տրամադրուած է նոր տարւոյ տումարաց մէջ։

Թաղային մատակարարութեան ելից հաշուեկշռոյն մէջ 9148/12 1/2 դահեկան նշանակուած է այս տարբերութիւնը, որովհետեւ հաշուեցոյցին մէջ նշանակուած նուիրատուներէն ոմանք, դեկտ. 31ի հաշուոյ փակումէն յետոյ մասնակցութիւն առին հանգանակութեան, և ասկէ յառաջ եկած է 692 դահեկանի տարբերութիւն մը, որ իբր արտաքոյ կարգի հասոյթի արձանագրուած է արդէն նոր տարւոյ տումարաց մէջ։

ՅՈՒՅՑԱԿ ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

Ի ՆՊԱՍՏ Վ. ԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ Ս. ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Ամեն. Տ. Ներսէս Հոգելոյս Պատր.	2160
Բարձր. Աբրահամ փաշա	3240
Մեծապատիւ Տեարք	
Մ. և Ա. Ունճեան	1620
Ն. Ներսէսեան	1620
Ս. Ս. Միւլէրկեան	1080
Մ. Յ. Ցակոբեան	1080
Յ. Մրմրեան	540
Յ. Շահպազեան	540
Յ. Ալանեան	540
Ս. Տանատեան	540
Յ. Մանուկեան	324
Խ. Ա. Հաճեան	324
Ս. Մանուէլեան	324
Յ. Կ. Բաղուճեան	300
Ալէքս Բանտիրի	285
Կոստանդ. էֆէնտի	260
Ն. Պէյանեան	108
Յ. և Յ. Նորատունկեան	10800
Ս. և Ս. Մաքսուտեան	5400
Խ. և Ս. Թօփհանէլեան	5400
Մ. Ճանրանան	3240
Գ. Գարրիէլեան	2000
Ս. Ղազարոսեան	1080
Պ. Երլաբեան	1080
Ս. Բարունակեան	1080
Կ. Սոփանեան	108
Տիկին Սարգսեան և Պապեան եղբ.	1080
Բ. և Յ. Եուսուֆեան	648
Տ. Եուսուֆեան	540
Ս. Ֆրնտրգլեան	540
Յ. Փիլիչեան	540
Յ. Մարկոսեան	540
Յ. Գուրգէն	540
Յ. Թօքաթլեան	540
Մ. Գաղանճեան	432
Պ. Եսայեան	324
Պետրոս Փափազեան	324
Շնորհալեան եղբարք	324
Տիրան Գալճեան	324
Ս. Իսկիճեան	324
Յ. Խաչատուրեան	324
Մ. Ցարութիւնեան	324
Տօքթ. Գաբրիէլ սէյ Սեւերան	324
Յ. Ալանեան	270
Յ. Սանտալեան	270
Յ. Թարափհանէլեան	250
Շաղճեան եղբարք	216
Մ. Փէչտիմալճեան	216
Մ. և Ն. Նորիկեան	216
Տօքթ. Մանուկ սէյ Աղասեան	216
Ս. Պէկեան	216
Մ. Եսայեան	216
Մ. և Մ. Բարչաճեան	216
Ա. Թասունեան	216
Թ. Բարամեան	216
Յ Բինկեանեան	216
Մ. Բէչեան	216
Յ. Բօրթուգալեան	168
Թ. Եսպրճեան	162
Թ. Փափազեան	162
Ի. Փորթուգալեան	162
Մ. Բապուճճեան	162
Յ. Լօռէնեան	162
Զուսպուքճեան եղբարք	162
Մ. Մամեան	108
Բ. Պետրոսեան	108
Յ. Պէրպէրեան	108
Յ. Արզպեան	108
Օ. Պէրպէրեան	108
Ս. Նշանեան	108
Զ. Խաչճեան	108
Գարրիել Սիլիճի	108
Յ. Եղնեան	108
Յ. Փափազեան	108
Պ. Վասիլեան	108
Մ. Գրիգորեան	108
Յ. Գարաեան	108
Ս. Գէօլեան	108
Գ. Սեթեան	108
Գ. Սեթեան	108
Գ. Սեթեան	108
Կ. Սեթեան	108
Տ. Սպէնդեան	108
Եղրիկ Մէրկիրեան	108
Խ. Փափազեան	108
Ա. Հասանճեան	108
Յ. Բէրէնտէճեան	108
Հ. Պիրպաբեան	108
Յ. Ծառուբխանեան	108
Ե. Սիմոնեան	108
Ս. Պեարսեան	108
Ա. Քաջունի	108
Յ. Շաղճեան	108
Մ. Գէօլբեան	108
Յ. Նալբանթեան	100
Յ. Պօղոսեան	100
Թիւթիւնճեան	60
Մ. Պօղոսեան	60
Յ. Շաուլեան	60
Թ. Զալեան	60
Յ. Էնքսէրճի Ագարեան	54
Գ. Զանչեան	54
Գ. Թաղէոսեան	54
Օննիկ կառավար	54
Յ. Կարապետեան	54
Յ. Ամատունի	54
Գ. Սարգսեան	54
Գ. Վարժապետեան	54
Մ. Թաշճեան	54
Մահտէսի Վարդան	54
Յ. Ցակոբեան	54
Ն. Պէրպէրեան	54
Յ. Այվազեան	54
Յ. Զօրէրեան	54
Գ. Վարդանեան	54
Մ. Շիրինեան	54
Մ. Սուքասեան	54
Խաչէնտէր Հաճիեան	54
Մ. Մատթէոսեան	54
Կարուկ Օնսպաշի	55
Ս. Փեշտիմալճեան	54
Մ. Բապուճճեան	54
Ս. Վարդանեան	54
Գ. Սիմոնեան	54
Գ. Բէշիչեան	50
Թաշճեան	50
Գարահիսարլը	40
Պ. Փասուլեանեան	40
Բակէան սափրիչ	40
Ղ. Գարագիւլիկեան	40
Յ. Գարնեան	40
Յ. Նեվրուզեան	20
Ե. Կարապետեան	20
Ս. Ֆրնտրգլեան	20
Ղուկաս քահվէճի	20
Յ. Գաբրիէլեան	20

ՀԱՇՈՒԵՑՈՅՑ

ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԵԱՆ Ս. ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

31 Դեկտեմբեր 1884

ՀԱՍՈՅԹ՝Ք

ԴՐԱՄԻ ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ԴԱՌԱՐԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ		
Աղքատախնամ Ընկերութիւն Տիկնանց	6,295 50	
Ուսումնասիրաց » Եուսուֆեան Գէորգ էֆէնտի և Տէր Սահակ քահանայ	3,822 —	
Եուսուֆեան Գէորգ էֆէնտիէ, հանգուցեալ Գօլանճեան և Պեռեանց Թովմաս էֆէնտիներու մասնակցութեամբ տրուած թատերական ներկայացման հասոյթէ	3,030 —	
Դպրոցասիրաց Ընկերութիւն (Եըլտըզեան Պօղոս էֆէնտիէ)	874 —	14,071 50
Ս. Թարգ. Վարժարանի Ուսուցչաց 83 և 84ի ամսաթոշակներէ զեղչուած իբր նուէր		5,400 —
ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ		
Հոգելոյս Ամեն. Տ. Տ. Ներսէս Արքաղաղ Պատրիարք	2,160 —	
Այլ և այլ թաղերէ ուսումնասէր ազգայնոց ոմանց մասնակցութիւն	12,185 —	
Պատուարժան թաղեցիք Օրթաքէօյի	26,911 —	
Թաղական Խորհրդոյ անդամք	22,556 —	63,612 —
Հին շէնքէն յատելեալ և վաճառեալ նիւթերէ		628 75
Թաղային սնտուկէն վճարեալ 83 տարւոյ մէջ	653 50	
(*) » » » 84 » »	7,797 62 1/2	8,456 12 1/2
		92,168 37 1/2

ԾԱԽՔ

Ագլիս պարզ 57,350 գին 128, մէքէնական 12,000 գին 200, մեծ 25 և մալթայ 3 հատ	9,844 —	
Կիր կենդինար 1107 3/4 չալը գին 7,06 և 6 տակառ եղալը	7,864 —	
Աւազ ամպար 353 գին 6,48	2,183 —	
Մարմարիոն, Թրիէսդէ քար, 2 անիւն, 4 դռան սիւմէ և 6 սանդուխք	1,601 50	
Աստաղք	16,669 —	
Զիմէնթօ տակառ 59 բորթլանդ և 6 տակառ բոքֆորդ	3,459 50	
Գամ տեղացի և դարֆիցա	1,242 87 1/2	
Կարինար Մարսիլիոյ հաս 4227 գին Ֆռանք 120 %000	2,421 50	
Երկաթ լամպայ օդ. 996 դրչ 1100։ Երկաթ դուռ 3 զոյգ օդ. 1046 դրչ 500։ Նեղմայ օդ 37 դրչ 259·75։ Երկաթ պաճայ տանիսին դրչ 216	2076 —	
Ջիկնօ, կապար տանիսին և խողովակք ջրհանին դրչ 1825։ Ապակի դրչ 650։ Ջրհան դրչ 406	2879 —	
Այլեւայլ։ Գեւրեք, մէնթէչէ, թօփ, մանտալ, չափայ, թէլ, դայլ, օխլամուր, չամէլեայ, չափայի կոմ, թուղրուէի, խալաբար, անաղ, բըլ ֆիրչայ, պէկիր, նէֆթա, իւսաֆէճէ, ըսպանեօլէթ, ալէր, խուլթ, մուսլաբ, բօրսէն, կղպակք, բանտ, չէնկէլ, քրթիք, բարմաղլըգ սանդուխին, օճախին պօրու, հիմանց տակ դրուած, ապակիի նորոգութիւն և։	3,064 75	55,305 12 1/2
ՎՃԱՐՄՈՒՆՔ ԱՌ ԳՈՐԾԱՒՈՐՍ		
Որմնադրի օրականք չէնքին համար 193, դրչ 3228։ Պարտիզին պատերուն, ականաց դրչ 325	3,751 —	
Հիւսն և սիլիճիի օրականք 430 1/2 դրչ 7710։ Բէնտէճիի օրականք դրչ 154։ Պըչկըճիի օրականք դրչ 1635	9,527 —	
Ատաղձագործի օրականք	3,063 —	
Սրվաճիի և պատանճիի օրականք դրչ 4592։ Խօրասանճիի օրականք դրչ 233	4,880 —	
Քարակոփի օրականք 18	275 —	
Երկաթագործ դրչ 183։ Դարբին դրչ 324։ Թէնէքէճի դրչ 627։ Ներկարար դրչ 118 և ջրի ճանթայ 350	1,302 —	
Հին պատերը քակելու և նոր շէնքին հիմանց համար օրականք	1,302 —	
Հին շէնքը քակելու համար ծախք	653 50	
Բէնչպէրի օրականք 962	7,423 —	
Բեռնադինք (ձիով, էշով և կառքով փոխադրեալ ապրանք) և նաւոդչէք	3,781 75	
Գրադրի հաշիւ՝ ականք	900 —	36,863 25
		92,168 37 1/2

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷՐԻՐ

Նիզամիյէ էրզադ անպարքնա մահֆուզ նիմանէսինէ վէ շուրութը մուդարրէսինէ թէվֆիգէն միւնադասայա գօնուլսան պէշ եիւզ պին սանէթ գըզրըճդ տրաճքնան մատմուլ վէ իւզէրլերի սիյահ պոյա իլէ պոյանմըշ վէ ճիրանմըշ եէրլի իմալի տիւմէնին պէհէր իւզ սանէթի տէօրթ պուչուք զրուշա թալիպի էօհանէսինէ օլուպ շուպաթը ըումինին եիրմի եէտինճի չարշէնպէհ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկիմտէն վէ եիրմի սէքիզինճի փէնչէնպէհ կիւնի տաիսի թէքարրիւր իտէն ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գաղալ իտիլէճէկինտէն իմայա թալիպ օլանլարրն լէվազիմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

21 շուպաթ 1300

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷՐԻՐ

Նիզամիյէ էրզադ անպարքնա մահֆուզ նիմանէսինէ վէ շուրութը մուդարրէսինէ թէվֆիգէն միւնադասայա գօնուլսան պէշ եիւզ պին սանէթ գըզրըճդ տրաճքնան մատմուլ վէ իւզէրլերի սիյահ պոյա իլէ պոյանմըշ վէ ճիրանմըշ եէրլի իմալի տիւմէնին պէհէր իւզ սանէթի տէօրթ պուչուք զրուշա թալիպի էօհանէսինէ օլուպ շուպաթը ըումինին եիրմի եէտինճի չարշէնպէհ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկիմտէն վէ եիրմի սէքիզինճի փէնչէնպէհ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
287 միլիոն ֆրանք

ԼԱՆԻՒԵՈՐՔ

Ապահովագրեալք միայն տէր են երաշխաւորեալ դրամագլխոյն և ընկերութեան բոլոր շահերուն

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ
ՏՆՕՐԷՆ
Ա. Հ. ՍՔԷՑՅ
ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԿԱԼՍԹԱ, ՀՌԼՍՃԵԱՆ ԽԱՆ

ԸՆԴ ՀՈՎԱՆԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ
ԿԱՐԳԱԳԻՐ ՅԱՆՁՆԱԼԻՄԲԻ

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
ԴԻՄԱԿԱՒՈՐ ԵՒ ԱՆԴԻՄԱԿ
Ի ՆՊԱՍՏ
ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ
ՀԱՅՈՑ
[ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ, ԴՊՐՈՅԱՍԻՐԱՑ-ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՒ ԿԻԼԻԿԵԱՆ]

Հինգշաբթի, փետր. 27/11 Մարտ 1885, երեկոյեան ժամ 3½ին

Ի ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ԲԵՐԱՅԻ

ՄՈՒՏՔ ՄԷԿ ՕՍՄ. ՈՍԿԻ

ԱՆԴԱՄԲ ԿԱՐԳԱԳԻՐ ՅԱՆՁՆԱԼԻՄԲԻ

ՏԵԱՐՔ
Ֆոսթերը Մ. Հ. Ընդհ. Տնօրէն Օսմ. Կ. Պանքային,
Մաքսուտ Մեպուհի էֆ.
Էսաեան Մկրտիչ,
Նորատունկեան Յարութիւն,
Նախագահ
Դեր-Նախագահ
Գանձապետ
Քարտուղար

ՏԵԱՐՔ
Ալթարճեան Պօղոս,
Բարաղամեան Տիգրան,
Դավաֆեան Արամ
Եուսուֆեան Տիգրան էֆէնտի, Անդամ Վերաքննութեան Ատենի,
Իսմէրեան Բեթրակ,
Թաշճեան Սարգիս էֆէնտի,
Թորոսեան Յովհաննէս էֆէնտի,
Թօփալեան Գէորգ,
Խումարեան Կարապետ էֆէնտի, Անդամ Վերաքննիչ Ատենի,
Կիւլպէնկեան Սերոբէ,
Կիւլպէնկեան Պատրիկ,
Հալաճեան Բարսեղ էֆէնտի,
Հաճեան Խաչիկ,
Հարէնց Աւետիս,
(Պարօն) Հէնրի Հանրի, Տնօրէն «Ընտանեաց» լրագրոյ,
Մէրեէմ-գուլի Աղէքսանդր,
Նուրեան Յովհաննէս էֆէնտի, Անդամ Պերպէրեան Խորհրդոյ,

ՏԵԱՐՔ
Շամանճեան Գրիգոր,
Ուենճեան Արիկ էֆէնտի,
Ղերազ Մինաս,
Պապոյեան Պապէ
Պարօճճի Ժագ,
Պէյլէրեան Եղիա,
Պէյլէրեան Խոսրով,
Տը Զունդ Ա.
Սամանճեան Գէորգ,
Տը Սավալան Յովհաննէս Խան,
Սրվանճեան Կարապետ էֆէնտի,
Սմայթ Ֆ. Հաղբուակալ-ֆէնտի Օսմ. Կ. Պանք.
Տամատեան Սուփհան, Աբգեծոփեր «Աբէ-նէլ» լրագրոյ,
Տօմանժէ Ս. Թղթակից «Թան» լրագրոյ,
Փորթուգալ Միքայէլ էֆէնտի, Նախագահ Բարձ. Ատենի Մասնաւոր Վերաքննչական Ատենի,
Քիրիլաքօղլու, Տնօրէն «Ֆաբ դը Պոֆէզ» լրագրի,
Օգոստինոսեան Անտոն.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱԲԲԱ ՔՕՆՍԹԱՆԹԷՆ

ՍԻՐԱՎԷՊ Լ. ՀԱԼԷՎԻ
ԹԱՐԳՄԱՆՆԵՑ
ՕՐԻՈՐԴ Ե. ՕՏԵԱՆ

Պաղտատլեան (Արամեան) տպարանէն յատուկ խնամով ի լոյս ընծայուած այս սիրավէպը ֆրանսական ժամանակակից գրականութեան չքնաղագոյն արտադրութիւններէն մին է։ Այս գործը մեծ ախորժով պիտի կարդան ամէն անոնք որք վիպական գրուածներու մէջ արուեստակեալ զգացումներէ աւելի բնականութիւն կը փնտռեն և անպարկեշտ նկարագրութիւններէ աւելի բարոյականութիւն։ ուստի նա արժանի է իւր տեղն ունենալ ամէն քնարնիքի մատենադարանին մէջ, իրր անար ազնուագոյն զարդերէն մին։ Թարգմանութիւնն յաջողած է հաւասարիլ բնագրին գեղեցկութեանն, և բանասիրաց մասնաւոր ուշադրութեանը պիտի արժանանայ իւր հարազատութեամբ և բառերու և ոճերու խղճամիտ ընտրութեամբ։ Ազնիւ թարգմանչուհւոյն եղբօր, Վեսմ Օտեան էֆէնտիի սակագինիկ դրչէն ելած ընդարձակ յառաջաբան մը վայելչապէս կ'արտայայտէ գրքին իսկական արժանիքը, և անհամեմատ փայլ մը կուտայ այս հրատարակութեան, որ ձօնուած է իրենց առաքինի հօր, բարեյիշատակ Օտեան Պօղոս Աղայի անուան։

Կը ծախսուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով, ի գին 10 ղրուշ։

Կեդրոնատեղին է Արամեան տպարանը։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմ. արժէթուղթք «5 % Բրիորիթէ»

«Բրիորիթէ» Օսմանեան արժէթուղթ ունեցող տերաց կը ծանուցուի որ թիւ 6 կտրոնն և վերջին վիճակահանութեանէն ելած արժէթուղթք պիտի վճարուին Օսմանեան Կ. Պանքայի Պոլսոյ ճիւղէն, (ի Թարաքճըլար) յառաջիկայ Մարտ 1/13էն սկսեալ։

Կտրոններուն և արժէթղթոց հետ պէտք է ներկայացնել անոնց թիւերը նշանակող ցուցակ մը։ Վճարմունք պիտի լինին միմիայն երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը։

Կ. Պոլիս, 12 փետրուար 1885
6—12

ՏԱՐԵՐՔ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ
Բ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Աշխատասիրեաց
ՄԻՀՐԱՆ ՈՒԲԻԿԵԱՆ

Սոյն գիրքը՝ որ Օսմ. լեզուի Բերայանութիւնը խիստ գործնական կերպով կաւանդէ, այս անգամ ընտիր եւ մաքուր սարպադրութեամբ ի լոյս ընծայուած է։ չատ մը բարեփոխումներէ զատ կը պարունակէ նաեւ բաղում հրահանգներ, զուտ Արաբերէն և Պարսկերէն գործածելի ասացուածներ և խնամք պատրաստուած բառքերգի մը։

Կը ծախսուի ամէն Հայ գրավաճառաց և ջրավաճառ Պօղոս և Յակոբ աղաներու քով ի գին 6 ղրշ։

ԻԼԱՆ
ՊԱՊՔ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պապը վալայը Սէրասքէրի տախլիտեան վէ Թագվիմխանէ գարուսը ճիհէթիտեան քեալին պիր պապ Դրամխանէ վէ պիր պապ լօգանթա իլէ եէտի պապ տուբեանքն պին իւչ եիւզ պիր սէնէսի մարտը իսպիտասընտա միւտէթի քօնթրաթօլարը մունգաղիյէ օլուն ճաղընտան վէ պիր սէնէլիք օրմաք իւզրէ լճարլէրի միւզայէտէյէ պաղ օլունճաղընտան իսթիճարէ թալիպ օլանլարըն չարթնամէսինի կէօրմէք վէ ուսուլի տայրէսինէ միւզայէտէսինէ պուլունմադ իւզրէ Նիհայէթ շուպաթն Երիմ եէտինճի կիւնինէ գատար տարէյի մէկզիւրէնին չիւպէյի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ իլիմէլէրի իլան օլունուր։

20 շուպաթ 1300
2—3

ԻԼԱՆ
ՊԱՊՔ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պապը վալայի Սէրասքէրի տախլիտեան վէ Թագվիմխանէ գարուսը իչուն միւպաահա օրնան գարագուլադ սուլրնին պին իւչ եիւզ պիր սէնէսի մարթնին իսպիտասընտա միւգավէլէսի միւտէթի միւնդաղիյէ օլաճաղընտան թարիխի մէկզիւրէտէն իթիպարէն պիր սէնէ իչուն մէկզիւր սուլրնին իսթասընա թալիպ պուլունմադ իւզրէ իշպու շուպաթը բուսմինին Նիհայէթիմէ տէկին մախսուսէյէ միւրաճաաթ օրնմաքարը իլան օլունուր։

19 շուպաթ 1300
2—3

ԻԼԱՆ
ՊԱՊՔ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պապը վալայի Սէրասքէրի ադլամի լաղմէսի իչուն միւպաահա օրնան գարագուլադ սուլրնին պին իւչ եիւզ պիր սէնէսի մարթնին իսպիտասընտա մուգավէլէսի միւտէթի միւնդաղիյէ օլաճաղընտան թարիխի մէկզիւրէտէն իթիպարէն պիր սէնէ իչուն մէկզիւր սուլրնին իսթասընա թալիպ պուլունմադ իւզրէ իշպու շուպաթը բուսմինին Նիհայէթիմէ տէկին մախսուսէյէ միւրաճաաթ օրնմաքարը իլան օլունուր։

19 շուպաթ 1300
2—3

ԻԼԱՆ
ՊԱՊՔ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պապը վալայի Սէրասքէրի տախլիտեան վէ Թագվիմխանէ գարուսը ճիհէթիտեան քեալին պիր պապ Դրամխանէ վէ պիր պապ լօգանթա իլէ եէտի պապ տուբեանքն պին իւչ եիւզ պիր սէնէսի մարտը իսպիտասընտա միւտէթի քօնթրաթօլարը մունգաղիյէ օլանճաղընտան թարիխի մէկզիւրէտէն իթիպարէն պիր սէնէ իչուն մէկզիւր սուլրնին իսթասընա թալիպ պուլունմադ իւզրէ իշպու շուպաթը բուսմինին Նիհայէթիմէ տէկին մախսուսէյէ միւրաճաաթ օրնմաքարը իլան օլունուր։

19 շուպաթ 1300
2—3

ԻԼԱՆ
ԹԱՆԻՆԵԻ ԹԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Երզաղ անպարը իչիւն արընճաղ սապօնուն միանգամասընա իշ պու շուպաթը բուսմինին օն տօգուզունճու ճուսմաա իրթէսի կիւնիւ պաշլանանճաղընտան, թալիպ օլանլարըն եէվմի մէղքիւրտէ Խաղինէի Թասսաի Շահանէտէ հաղբը պուլունմալարը իլան օլունուր։

ֆիլ 18 շուպաթ սէնէ 1300
3—3

ԻԼԱՆ
ՊԱՊՔ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Հօճա բաշտատա ճամիի չէրիֆ դարշըսընտա արաա։

Եէնի գարու տախլիլինտէ ճատտէ գարաղալ արսասը։

Թօր գարու սէրայը տախլիլինտէ վագր պամեայ օճաղը վէ գալէ տիպի տիմէքլէ մատարուֆ պաղճէ։

Պալատէ մուհարրէր արաա վէ պաղչէլէրին միւտէթի իճարլէրի պին իւչ եիւզ պիր սէնէսի մարթնընն իսպիտասընտան միւնդաղիյէ օլաճաղընտան թարիխի մէղքիւրտէն իթիպարէն պիր սէնէսէն իւչ սէնէլիկինէ գատար իսթիճարլէրինէ թալիպ պուլունանլարըն ուսուլը մուպահէտէյէ թէվֆիգան շուպաթ Նիհայէթինէ տէկին Պապը վալայը ճէնամը Սերասքերի շուպէի մախսուսընա միւրաճաաթ իսթիմէլերի իլան օլունուր։

19 շուպաթ 1300
3—3

ԲԱԲԱՅԱՆԻ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լէվրբուլ, Մէնչէսթրէրի և Օդեսայի գծի կանոնաւորապէս բանող
ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Ադա Սոֆիա	3,000	Պըքս
Աբարատ	2,500	Ռոճըրս
Արգատիա	2,500	Քրուիչանք
Լաքոնիա	2,500	Ռիչէս
Մասէտոնիա	3,500	Մարշ
Բուտէյնա	2,800	Ֆոթթրոիլ

Մանչոսթրա շոգենաւն ամսոյս 20ին շաբաթ օր Պոթուէլին աստ պիտի վերադառնայ և Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի։

Ռոսթելա շոգենաւն ամսոյս 10ին Լիվրբուլէն աստ պիտի հասնի և անմիջապէս վերստին Լիվրբուլ պիտի ուղեւորի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Լէվրբուլ և Մէնչէսթրէրի դէպ. բանող ընթացք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանորուս	4200	Օասիրիս	3000
Ֆէերս	4000	Նէրեթիս	3000
Օսմանի	4000	Բերա	3000
Սէսոսթրիս	3250	Ագամնոնիք	4700
Թիպս	3250	Լօգիւս	800
Մարտարա	3250	Օլինտա	800
Մարիօթիս	3250	Սէսիլ	700

Սէսսարիս շոգենաւը նաւապետ Օուին ամսոյս 20ին աստ կոպտաուի ընդհանուր վաճառքով։

Վերոյիշեալ շոգենաւք չքեղազարդ յարդարուած են ճամբորդներու համար

Դիմել առ Թ. Թ. ՈՒԻԹՈՒԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանլըք փողոց, Պոլիս

Ցնօրէնութիւն, Լիվրբուլ
ՇԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվրբուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ
Ն. ԲԱՓԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսէյլիա և Բօրիկ դէպ. կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պոթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լա Ռէսէ որ մարտ 11ին Մարսիլիայէն և մարտ 13ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի երեկոյեան ժամ 4ին։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լա Մէօշ, որ պիտի մեկնի մարտ 9ին, երեկոյեան ժամ 4ին։

Ուղղուն և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագնէրի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ դրասենեակն
ԹԻՆՈՒԹԻ ԲԸՊՈՒԼ
Մոմճանէ փողոց, թիւ 141

ՔԻՒՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ
Որ կանոնաւորապէս կը բանի Լիվրբուլի և Մէրսէյկոնի դէպ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ամուանք	7,000	Մալթա	3,000
Օրանիա	3,000	Մորքքօ	2,500
Ադլաս	3,000	Նանթ	2,500
Ամերքօ	3,000	Բավարիա	5,000
Պոդնիա	4,600	Բալմիրա	3,000
Պալպէք	2,500	Սերվիա	7,800
Պրիթիշ Քուին	1,200	Սիդիա	4,600
Մէֆալընիա	5,000	Սարակօսա	3,000
Քադալընիա	4,700	Սամարիա	3,000
Շերպուրկ	2,000	Սիտան	3,000
Հէմերարա	2,500	Թարիֆա	3,000
Կալլիա	4,000	Թրինիտատ	2,500
Քէտար	2,500		
Մարաթոն	3,000		

Վերոյիշեալ շոգենաւք, նաւապետ Ուսթ, փերարվար Ազին աստ կրնպասուի։

Ստորագրեալն արտօնութիւն ունի ուղեւորներ և վաճառք ընդունիլ Նիւ-Եորքի, Պոսթընի, կամ Ամերիկայի և Գանատայի ուրիշ և ոեւէ նաւահանգստի համար։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՀՈՒԼ
Գործակատար
Թիւ 1 Ֆիւշիւք Հալիլ
փաշա խան Գալաթիա

ՖՐԻՏ ԼԻՅԼԱՆԴ
ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ
Որ կանոնաւորապէս կը բանի Լիվրբուլի և Մէրսէյի դէպ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ամէրիան	2500	Ֆալմենան	3700
Ալզասիան	2500	Ֆրամինեան	3700
Անտալուզիան	2500	Ֆրանկեան	3700
Ամերիկեան	2500	Իսպերիան	5500
Արապիան	3700	Իսպերիան	5500
Պալարիան	6000	Իսդրիան	5500
Պուլկարիան	6000	Լէսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիկուրեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիսպան	800
Տուրոյ	700	Օրտրթոյ	700
Էմիրէյն	3700	Բէրսիան	3800
Ֆալիան	3700	Վալէնսիան	6800
Ֆալէնթիան	3700	Վիրճինեան	6800

Լէվպէան շոգենաւը, նաւապետ Պօլ ընդհանուր վաճառքով մարտ ամսոյ 3ին աստ կ'ըսպասուի։

Լէյֆոբէան շոգենաւը, նաւապետ Մաք-Նայ, ամսոյ 7ին աստ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Գալաթիա։

Նաւատեղք, Պարոնայք Ֆրէյ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվրբուլ
Գործակալներնէ
Կ. Պոլիս, Իտուարտ Լափոնդէն.
Զմիւռնիա, Գ. Բարվըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորդատոյ.
Զմիւռնիա, Գ. Ուիդօլ և ընկ.

ԵՐԹԵԼԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ընդ դէմ Անթլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օդեսայի
ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ավսանիս	2,000	Լէբանոն	4,500
Անձէլս	3,000	Պարեկս	4,300
Ակիս	1,300	Պարատին	2,500
Պասասանս	3,500	Մրիս	2,000
Պորտոսինս	2,200	Նէրս	2,000
Պրայս	2,000	Օթէլլս	5,000
Գէլրս	2,600	Օրլանս	3,000
Գայրիքս	2,500	Օդրանդ	4,500
Գամէս	2,400	Ողդս	2,000
Գաղս	2,000	Բասիքիք	1,200
Գոմս	2,700	Բալէրմ	3,200
Տիտս	2,500	Բասդէր	1,700
Տօմինս	1,800	Քիդս	2,800
Էրսաքս	2,600	Իթալիա	4,400
Տրադ	2,600	Ռինալտս	3,200
Ֆայլքն	800	Լոյլս	3,000
Ֆիտս	1,700	Օսմանս	5,500
Ֆլամինկ	1,600	Լսմէս	3,500
Կալիէս	5,500	Սալէրնս	4,000
Կիդանս	2,200	Սաքիս	2,000
Հոզզ	1,800	Սիլվիս	2,000
Կրօսնս	2,200	Սօրէնդ	4,300
Հանկս		Թասսս	1,200
Հէրս	2,000	Թ. Ուիլսն	3,000
Հիտալիս	3,000	Թիկեր	4,300
Հիւմպերդ	1,200	Թօրէտս	2,800
Հիսս	2,300	Քասնդ	3,600
Քէլտս	2,000	Եէտսս	3,600
Քօմիս	2,200	Զէպրա	1,000
Լէս	2,000	Զէրս	140

Սալէրնս շոգենաւն փետրուար 22ին մեկնեցաւ Հալէն ի Կ. Պոլիս, և մարտ 12ին աստ կ'ըսպասուի։

Եեթոս շոգենաւը մարտ 10ին պիտի մեկնի Հալէն։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԻՏԷՐԻՔ ՀԻԼՏ
Գործակալ
Թիւ 17-18, Ֆիւշիւք Մէյդէթ խան Գալաթիա

ԴԱՆԱԿ ԵՒ ԵՐԿԱԹԵՂԷՆ ՄԵԿՆԻ ԳԻՐՔԵՐ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԿՐԱԿԱՐԱՆԱՑ ԵՒ ԾԻԽՆԵԼՈՒՉԻ ԽՈՂՈՎԱԿԱՑ
Միակ մեթրանոց Վիէննայի Բիւտ կէպիւրք վաճառատան կրակարանաց
ԱՏԱՂՁԱԳՈՐԾԻ ԵՒ ՀԻՍՆԻ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ
Հէնրիկ Լանժ
24, Բերչէմպէ—Բաղար, Գալաթիա
ՊՂՆՁԷ, ՁՈՒԼԱԾՈՑ ԵՒ ԾԵՆՈՒԱԾ ԵՐԿԱԹԷ
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԵԱՑ
ՆՈՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱՆՈՑ
ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԶՄԻՆԷՆԵՐ

ՅԱՂՄԱՆ ԵՒ ԵՐԿԱԹԵՂԷՆ ՄԵԿՆԻ ԳԻՐՔԵՐ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՐԱՍԵԱՑ
587, Մեծ Փողոց Բերայի, ի Թէքէքէ, մզկիթին դիմաց, 587

Պ. Տիմոթիոս Մթաթի, տէր վերոյգրեալ Մթերանոցին, պատիւ ունի ծանուցանել հասարակութեան և իւր բաղմաթիւ յաճախորդաց թէ իւր վաճառատան մէջ կը գտնուին մեծ քանակութեամբ ամենագեղեցիկ և կատարելագոյն հաստատուն կաբասիներ, ինչպէս Հայելատես դարձանիներ, Ճաղարանի և սրահի սեղաններ, Ամէն տեսակ լուսացարանները (լամպազ), Զանազան յեղեղով ոռոմներ, Հանգուստաւէտ ռիֆիներ (լամպազ), Զանազան տեսակ Ամերիկեան Վաճառատան մէջ կը ծախուին Ամերիկայի երկրագործական գործիքներ։ Զանազան տեսակ Ամբարներ, Մարագներն վար տուող գործիք, մեծ և փոքր։ Ցորեն մաղելու գործիք մեծ և փոքր։ Դեռեռ ու խոտ ջարդող գործիք։ Զանազան գործիքներ բանեցնելու համար ձիով դարձող մեքենայ։ Պարտէզի գործիքներ։ Հրդեհի փոքր ջրհան և այլ զանազան Ամերիկայի ջրհաններ։ Ամէն և այլ պտղոց ջուրերը հանելու գործիք։ Ձիերու և արջառաց կերը մանրելու աղօրիք, եայլն, եայլն։
Ամերիկեան Վաճառատուն ի Գալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ։

ՏՕՔԹՈՐ Տ. ՊԱՊԱԵԱՆ
Պատիւ ունի ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ՝ ամէն Երեքշաբթի, Հինգշաբթի և Շաբաթ օրերը կէս օրէն ժամ մը վերջը կը գտնուի Մեծ Մաքսատան դիմաց ԱԼԷՔԵԱՆ դեղարանն, ուր իրեն դիմող ամէն հիւանդներն և մասնաւորապէս մանկանց և միջնոցի ամէն տեսակ հիւանդութեանց ենթակայ եղողները կը դարմանէ։
Հինգշաբթի օրերը ձրի է։

Ֆրանսայի և օտար երկիրներու ամէն հոտավաճառաց և վաճառապարաց քով։
La
VELOUTINE
Poudre de Riz spéciale
PRÉPARÉE AU BISMUTH
Par CHles FAY, Parfumeur
PARIS — 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS

ՍԵՂԱՆԻ ԲՄՊԵԼԻ

ՅԱՐԳԵԼԻ ՀԱՅՐ ԳԻՐՄԱՆԻ
Նման «Շարթէօղ»ի գինւոյն, ախորժահամ և յոյժ առողջարար ըմպելի մ'է և մեծապէս կը դիւրացնէ մարսողութիւնը։
Դլխաւորապէս կը գտնուի Պ. Պերթէն եղբարց քով, Գալաթիա, Սիրէք Ֆրանսէզ։

Պարոնայք Ճ. Վ. Ուիթոլ և ընկերութիւն յառաջիկայ ապրիլ 1 էն սկսեալ չափաւոր գնով վարձու կուտան իրենց այժմեան խանն (իրենց գրասենեակները պիտի փոխադրուին նոյն փողոցը գտնուող իրենց յատուկ խանն), որ կը պարունակէ երկու մեծ խանութներ և 5 սենեակներ առաջին յարկը։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈՒԼ
Պոլիս, Պահչէ-գարու, Էօմէր էֆէնտի խանին դիմաց։

Մոսկուայի և Բեռլսուրկի բժշկական ճեմարաններէն վկայեալ
ՈՏԻՑ ԿՈՇՏԵՐԸ (ՆԱՍԸՐ)
Մի քանի վայրկենի մէջ կը հանուին իրենց արմատով, առանց ցաւի և առանց մեռցուցիչ դարձիքի։ Եղունգները կը չակուին։
Խորհրդակցութիւնք ամէն օր ժամը (Ը. Ե.) 10էն 3։
Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 139
Պ. Սեպահի լուսանկարի գործարանին վերնայարկն
ՍՈՖԻ ԿՐԻՆՆԷՌԻ
Ատամբոյժ

ԲԺԻՇԿ ՃԱՆԻՆ ԲՐԻՍԵԱՆ
ՊԷՇԻԿԹԱՇ, ՁԸՐԱՂԱՆ ՃԱՏՏԷՍԻ ՓԱՆԵՍ ՄԱՀՃԱԼԻՆ
Թիւ 50 —=— Թիւ 50
Իւր տունը ամէն օր, առաւօտ և երեկոյ հիւանդ կընդունի, իսկ կիւրակէ կէս օրէ վերջը ՁՐԻՆԱՐ։
Նոյնպէս իւր յաճախորդաց դիւրութեան համար, ըստ առաջնոյն կը շարունակէ գտնուիլ ամէն օր, Կ. Պոլիս կամարջի դէմ Ֆիզիկիեան եղբարց դեղարանը։

Խմբագիր Ա. ՏԻՄԱՍԵՒՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՍԴԻՈՅ